

สนุกกับภาษาไทย :
คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื

คำนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นไปได้ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึงความแตกต่างและสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกัน กลุ่มผู้เรียนเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น”

สำหรับประเทศไทย องค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และยังไม่มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเท่าใดนัก ทั้งในเรื่องของการบ่งชี้ และกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งผลการวิจัยทั่วโลกได้ข้อสรุปว่า **วิธีการที่ดีที่สุดในการค้นหาคือ การใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างถูกวิธี** พร้อม ๆ ไปด้วยการใช้กระบวนการตรวจสอบและเครื่องมือที่เหมาะสม นอกจากนั้นยังพบว่า **ความเป็นเลิศไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความช่วยเหลือที่เหมาะสม ผู้ที่มีความสามารถพิเศษต้องการปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดสถานการณ์ที่ท้าทายและการกระตุ้นที่เร่งเร้าให้พวกเขาบรรลุตามเป้าหมายสูงสุดของตนเองได้**

ดังนั้น เพื่อให้ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษเป็นที่แพร่หลาย สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา และเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงสนับสนุนให้ ผศ. ดร. อุษณีย์ โพธิ์สุข ร่วมกับคณาจารย์จากหลายสถาบันดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษาขึ้น ในวิชาต่าง ๆ 7 วิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ดนตรี ทัศนศิลป์ ทักษะความคิดระดับสูง และ แนวนวและจิตวิทยา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ขอขอบคุณคณะผู้วิจัย รวมทั้งผู้
บริหารและคณะครูของโรงเรียนไพฑูริศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนทำให้การ
ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็น
ประโยชน์ต่อวงการศึกษาของไทยอย่างกว้างขวางต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจง

โครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในภาษาไทยในระดับประถมศึกษาชั้นต้น เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระบบโรงเรียนประถมศึกษาใน 7 สาขาวิชา คือ

- 1) คณิตศาสตร์
- 2) ทักษะการคิด
- 3) ภาษาไทย
- 4) ภาษาอังกฤษ
- 5) ดนตรี
- 6) ศิลปะ และ
- 7) จิตวิทยาแนะแนว

โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อศึกษาระบบบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษา
- 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทย
- 3) เพื่อสร้างและพัฒนา คู่มือ เอกสาร สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย
- 4) เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่ให้เกิดการดำเนินงาน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยอย่างกว้างขวาง

ทั้งนี้ ได้เลือกทำการวิจัย ณ โรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นโรงเรียน 1 ใน 4 โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538

ผลของการเสาะหา ปรากฏว่า สามารถคัดเลือกได้ 15 คน จาก 527 คนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากนั้นได้จัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กเหล่านี้ เป็นหลักสูตรเสริมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา ประมาณ 20 สัปดาห์ หลังจากการพัฒนาพบว่า มีเด็กที่มีแววภาษาชัดเจน 7 คน ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้เร็วประมาณ 2-3 เท่าตัวของเพื่อนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ คือ ประมาณ 250-380 คำต่อนาที พัฒนาการทางความคิดในการอ่านมีตั้งแต่

ระดับการวิเคราะห์จนถึงการประเมินค่าและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในขณะที่เพื่อนในชั้นเดียวกันมีพัฒนาการอยู่เพียงระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจ ลักษณะของภาษาที่ใช้ ไปถึงระดับนามธรรมในขณะที่ภาษาของเพื่อนยังอยู่ในระดับกึ่งนามธรรม นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กเหล่านี้ มีบุคลิกภาพที่เด่นกว่าเพื่อน ๆ ในกลุ่มในด้านความเป็นตัวของตัวเอง นิสัยใฝ่หาความรู้ รักการอ่าน สามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเองได้ ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มและความเป็นกัลยาณมิตรโดยนำสิ่งที่เรียนไปสอนเพื่อน ๆ ที่มีได้เข้าร่วมโครงการ

โครงการวิจัยนี้ยังไม่สมบูรณ์ เพราะเพิ่งจะเริ่มทำกับโรงเรียนเพียง 1 โรงเรียน การขยายโครงการนี้ไปยังโรงเรียนอื่นจะทำให้เราได้ข้อมูลเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม คณะผู้เขียนขอเรียนให้ทราบว่า หลักสูตรที่นำเสนอตลอดจนสื่อการสอน และคู่มือครู ใน ชุด "สนุกกับภาษาไทย" นี้เป็นเพียงตัวอย่างหลักสูตรเพื่อให้ท่านเห็นแนวและเข้าใจกระบวนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาและเราหวังว่าต่อไปในอนาคต ท่านจะสามารถสร้างหลักสูตรที่หลากหลาย โดยทางศูนย์แห่งชาติเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ ได้จัดทำโครงการ "ธนาคารหลักสูตร" ที่จะเผยแพร่ผ่าน Websites เพื่อให้ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้และเอกสาร อันจะทำให้การพัฒนาโครงการผู้มีความสามารถพิเศษนี้ สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยทางศูนย์ฯ จะจัดการประกวดหลักสูตรดีเด่นต่อไปในอนาคต ส่วนหน่วยงานที่สร้างหลักสูตรและได้รับการเห็นชอบจากศูนย์แห่งชาติเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษแล้ว ก็จะเข้าเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และให้บริการและพัฒนากุศลกร โดยได้รับการสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ จาก ศูนย์แห่งชาติเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ

รศ.ดร. ลำอาง หิรัญบุรณะ
นางสาวอุ๋นเรื่อน วิเชียรสิงห์
นางสาววิจิตรา ศิริสังจาพิพัฒน์
นายพนพล สังข์ทอง
นายณัฐวุฒิ โคตรนาวัง

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
คำชี้แจง		
บทที่ 1	การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	1
	• ทำไมจึงต้องจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย	
	• เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทยอยู่ที่ไหน มีใครบ้าง และรู้ได้อย่างไร ใช้อะไรวัด	4
	• คำนิยามความสามารถพิเศษทางภาษาคืออะไร	4
	• พรสวรรค์ในภาษาไทย	7
	• ทฤษฎีพหุปัญญา ของการ์ดเนอร์	11
	• ทฤษฎีสมองซ้ายและสมองขวา	12
	• ความสามารถพิเศษทางภาษาและอาชีพที่เหมาะสม	13
	• เด็กที่มีความสามารถพิเศษอยู่ที่ไหน รู้ได้อย่างไร	14
	• การเสาะหาและการคัดเลือก	15
บทที่ 2	การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	20
	• หลักการณ์ในการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา	
	• โครงสร้างหลักสูตร	20
	• พัฒนาการทางภาษา เป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรม บทบาทของนักเรียน บทบาทของครู บรรยากาศและสภาพแวดล้อม	22
บทที่ 3	หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	
	โรงเรียนไพทอคมศึกษา	26
	• วัตถุประสงค์	26
	• โครงสร้างหลักสูตร	27
	• เวลาเรียน	27
	• เงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้	27
	• แผนการสอน	29
	หน่วยการเรียนรู้ 1: วรรณกรรมเด็ก – ประตูลู่สวนภาษา	30

บันทึกของครู	
บันทึกของนักเรียน	
แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน	34
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : ศิษย์มีครู – ขงเบ้งน้อย	35
แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน	41
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 : ไปร้านหนังสือ – ประตูกู่สวนอักษร	42
แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน	45
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 : ปลุกต้นบรรณพิภพ	46
แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน	48
แบบประเมิน แวงขงเบ้งน้อย	49
บันทึกของผู้สอน	50
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 : ลานภาษา	51
แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน	52
แบบประเมินแววศรีปราชญ์น้อย	55
แบบประเมินแววล้ำและนักแปล	57

บทที่ 1

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ทำไมจึงต้องจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย

คุณรู้ไหมว่า

รงค์ วงศ์สวรรค์ ศิลปินแห่งชาติของเรา อ่านหนังสือออกตั้งแต่อายุไม่ถึง 3 ขวบ พอ 5 ขวบ ก็อ่านหนังสือพิมพ์ประชาชาติให้พ่อฟัง ชำยังอ่านขุนช้างขุนแผน (ให้ยายฟัง) อย่างสนุกสนาน เขาบอกว่าเขาสุดแสนจะเบื่อเมื่อไปโรงเรียนและต้องเข้าไปนั่งอ่าน "แม่คุณปู่กู้อู้อู" กับนักเรียนคนอื่น ๆ รงค์ บอกว่า ก็เข้าเรียนบ้างโคตบ้าง แต่ก็เอาตัวรอดมาได้จนถึง ม. ปลาย แต่เกิดไปทำท่า เทียบกับครูภาษาไทยจนครูตบหน้าเพราะหมั่นไส้ในความก้าวร้าว พอคุณครูตบมารงค์ หนุ่มของเรา ก็ค่อยกลับไป

ผล.... ถูกไล่ออกตามระเบียบ เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างที่เลวให้เด็กอื่นๆ เอาอย่าง รงค์ก็เลยเรียนไม่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ถ้าไปดูงานเขียนของ รงค์ เราก็รู้ว่าถ้าได้รับการพัฒนาเต็มที่ เราอาจจะได้ น.ม.ศ. หรือ ชิต บุรทัต คนที่ 2 ให้กรุงรัตนโกสินทร์ไปแล้วก็ได้

ดร. อุษณีย์ โภธิสุข อ่าน "พระอภัยมณี" ได้ตั้งแต่ยังไม่เข้าโรงเรียน พออยู่ ป. 3 ก็ลงมือเขียนบทละครเรื่องพระอภัยมณีให้เพื่อนๆ ในชั้นเดียวกันเล่นได้ตั้งไม้ก่อนเข้าเรียน

พอแปลนาฬิกา ได้เวลาชักรงชาติ ปรากฏว่านักเรียนหายไปสองแถว แต่มีเสียงดัง ลั่นมาจากหลังโรงเรียน ปรากฏว่าอุษณีย์ น้องอุษเรน กำลังบัญชาการรบติดพันอยู่กับกองทัพของ สุวรรณมาลี จนไม่ได้ยินเสียงเพลงชาติ

ผล.... ดร. อุษณีย์ ถูกตีประจานหน้าเสาธง !

ดร. อุษณีย์ เล่าว่า เหตุการณ์ครั้งนั้นมีผลกระทบขนาดพอเธอจะต้องเขียนอะไร ยาวๆ จะเกิดอาการใจสั้น เกรียด และไม่ยอมเขียน แต่โชคที่ข้อสอบส่วนใหญ่เป็นปรนัย ไม่ต้องเขียนมากเลยสอบผ่านฉลุยมาตลอด

จิตร ภูมิศักดิ์ นักปราชญ์ทางภาษาไทย ก็มีปัญหากับรุ่นพี่ และกับอาจารย์ จนในที่สุดก็ต้องไปอยู่ในป่า และจบชีวิตลง แต่จนป่านนี้ก็ยังหาใครเขียนตำราภาษาไทยได้ดีเท่าผลงานของจิตร ภูมิศักดิ์ ใน โองการแข่งน้ำ และความเป็นมาของคำว่า สยาม ไทย ลาว ไม่ได้

เพราะฉะนั้น ผลการเรียนรู้ในสมุดพก หรือใบปริญญาก็อาจจะไม่ใช่ตัวบ่งชี้ความสามารถที่แท้จริงของลูกศิษย์ของท่าน

และลูกศิษย์ของท่านก็อาจจะมีความสามารถพิเศษ และเป็นเพชรในตมที่รอการค้นพบแล้วเอามาเจียรนัย

หมอลำซิ่ง ราชรี ศรีวิไล มีความรู้และสามารถแต่งกลอนลำมาตั้งแต่อายุยังน้อย ผลงานทางด้านการแต่งกลอนลำของเธอเฉียบคมเป็นที่ยอมรับในวงการหมอลำ ราชรี ศรีวิไล เรียนจบแค่ระดับประถมศึกษา แต่เธอเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ และมีสำนักการสอนแต่งกลอนลำอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น

เด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนหนึ่งที่ชยันนาท เป็นพระเอกวัยเก๋ รายได้เดือนละหลายพัน แต่เรียนภาษาไทยรอแร่ ถ้าครูไม่ช่วยก็ต้องสอบตก ถามว่าทำไม ก็ได้คำตอบว่าเพราะขาดเรียน มาสาย ไม่ทำการบ้านแบบฝึกในหนังสือเรียน

สถานการณ์ของการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ก่อนข้างจะน่าเป็นห่วง ในการสำรวจนักเรียนประถมศึกษาจำนวน 3,768 คน ของคูสิตโพล เมื่อเดือนมกราคม 2543 พบว่า นักเรียนร้อยละ 8.5 ชอบภาษาไทย เมื่อเทียบกับร้อยละ 42.35 ชอบที่วิชาสังคม และร้อยละ 25.19 ที่ชอบวิชาพลศึกษา

ถ้าฟังวิทยุ โทรทัศน์ จะพบว่า ผู้แสดงดาราของสื่อมวลชน 2 ประเภทนี้ใช้คำภาษาอังกฤษปนไทยกันอย่างฟุ่มเฟือย บางช่อง (Channel V) เอาเด็กฝรั่งพูดไทยยังไม่ค่อยจะได้ มาจัดรายการภาษาไทยชื่อ "ภาษาคนง่ายนิดเดียว"

ทบวงมหาวิทยาลัยก็เริ่มกล่าวถึงการรับภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 สำหรับประเทศไทย แต่ไม่มีนโยบายว่าจะสร้างความแข็งแกร่งอย่างไรให้กับภาษาไทย

ในหนังสือ **ปั้นสมองให้ชาติ** ศาสตราจารย์เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ผู้อำนวยการสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา กล่าวถึงภาษาไทยด้วยความหวังโยว่า

“การศึกษาของประเทศไทยสร้างขีดความสามารถต่ำทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนเรียงความภาษาไทยได้ดี และส่วนใหญ่จะขาดความสามารถในการสื่อสารข้อความภาษาอังกฤษ และเขียนเรียงความเป็นภาษาอังกฤษ”

และแม้ว่าท่านจะบอกว่าภาษาไทย สำคัญ ต้องไม่ทิ้งความเป็นไทย

“... เป็นแต่เพียงการเติมสัดส่วนของความเป็นสากลให้มากขึ้นในกลุ่มคนรุ่นต่อไป”

แต่มาตรการที่ท่านเสนอในบทที่กล่าวถึงยุทธศาสตร์ความเป็นสากลควบคู่กับความ เป็นไทยนั้นมีแต่ยุทธศาสตร์ความเป็นสากล เช่น

“... ในอนาคต คนไทยต้องสื่อสารภาษาสากลได้ เพราะกระแสของความเป็นสากลทำให้คนไทยต้องทำการปฏิสัมพันธ์ทุกด้านกับต่างประเทศ ด้านการศึกษา การค้า การลงทุน การบันเทิง ผลที่ตามมาคือ ความรู้ที่เป็นสากลและการสื่อสารด้วยภาษาสากลคือ ภาษาอังกฤษนั่นเอง”

และภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาษาอังกฤษ ท่านได้เสนอให้รัฐบาลบังคับให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ในทุกระดับการศึกษา โดยกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติว่าจะต้องมีโรงเรียนนำร่องที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ 50% ภาษาไทย 50% โดยให้สอนเป็นภาษาอังกฤษทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย วรรณคดีไทย และประวัติศาสตร์ไทย แต่ไม่เห็นมียุทธศาสตร์การพัฒนาภาษาไทย เหมือนกับว่าจะปลุกกระดมให้ใช้ภาษาอังกฤษกันทั้งประเทศ แต่กลัวคนจะหาว่าไม่รักชาติ ก็เลยพูดถึงภาษาไทยไว้หน่อย แก้วขวย (อันที่จริงแล้ว 3 วิชาหลังนี้ จะให้อิฉันสอนเป็นภาษาประยุกต์ก็ได้ นะเจ้าคะ ไม่ต้องเกรงใจ)

แต่อย่างไรก็ตาม เราต้องยอมรับความจริงที่ว่า การเรียนการสอน และการใช้ภาษาไทยนั้นค่อนข้างไร้ประสิทธิภาพ เด็กเก่งในระดับอุดมศึกษาก็ไม่ยอมเลือกภาษาไทยเป็นวิชาเอก เพราะไม่เห็นว่าจะเรียนไปแล้วจะไปทำอะไร และแม้แต่เด็กที่เลือกเรียนภาษาไทยในระดับปริญญาตรี ก็มักจะเบนไปเรียนทางอื่น เช่น บรรณารักษศาสตร์ หรือการศึกษา เมื่อไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

แต่เราจะปกป้องภาษาไทยด้วยการห้ามสอนภาษาอังกฤษนั้นย่อมทำไม่ได้ ทางออกที่เห็นคือการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและสร้างบุคลากรทางภาษาไทย โดยการเสาะหาเด็กที่มีพรสวรรค์ทางภาษามาพัฒนาความสามารถของเขาให้เป็นเลิศ เพื่อให้ไปพัฒนาวิชาการทางด้านภาษาศาสตร์ ภาษาไทย วรรณกรรมไทย ตลอดจนการสร้างวรรณกรรมไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญการทำพจนานุกรม ในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การแสดงความคิด การพัฒนาการใช้ภาษาไทยในวงการบันเทิง ในสื่อสารมวลชน และผู้นำในอาชีพต่างๆ ที่ต้องอาศัยศิลปะในการพูด การเจรจาและการเขียน

ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรค 3 จึงกำหนดให้โรงเรียนจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ โดยคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2541 ว่าให้จัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษใน 5 ด้าน คือ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ภาษา ดนตรี กีฬา ทักษะศิลป์และศิลปะการแสดง

เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทยอยู่ที่ไหน มีใครบ้าง และรู้ได้อย่างไร ใช้อย่างไร

เนื่องจากการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษนี้เป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย ทั้ง ๆ ที่ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป เอเชีย และอเมริกาได้จัดทำกันมาอย่างน้อยร่วม 30 ปี เพราะเห็นความสำคัญของบุคคลเหล่านี้ในการเป็นหัวกะทิในการพัฒนาประเทศ คำถามที่ทุกคนที่รับนโยบายเรื่องจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรค 3 ก็คือ

เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย อยู่ที่ไหน

มีใครบ้าง ใช้อย่างไร

และรู้ได้อย่างไรว่ามีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย หรือทางใด

ในเรื่องนี้ ศาสตราจารย์แบรกการ์ท (Professor Braggart) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ของออสเตรเลีย เคยตอบไว้ว่า

“ความสามารถพิเศษนี้อาจจะเป็นพรสวรรค์ที่มีมาแต่กำเนิด แต่สำคัญกว่าคือสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เด็กหลายคนเกิดมามีความสามารถพิเศษ แต่ขาดการพุ่มพัก การให้การดูแลอย่างเข้าใจ และขาดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เขาได้แสดงความสามารถพิเศษของเขาออกมา และพัฒนาให้สูงขึ้น ทำให้ความสามารถนี้หายไปมากที่สุด หรือกลายเป็นความสามารถพื้น ๆ”

ส่วนคำถามว่าเด็กเหล่านี้อยู่ที่ไหน คำตอบก็คือการเสาะหาเด็กเหล่านี้อยู่ในกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจึงได้ให้ผู้เขียนสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ว่าผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษานั้นมีลักษณะอย่างไร ดังที่ได้นำเสนอไว้ในเอกสารงานวิจัยเรื่อง “ความสามารถพิเศษทางภาษา” และในหนังสือเรื่อง “เลี้ยงลูกให้เก่งภาษา” ส่วนในที่นี่จะขอสรุปเพียงย่อ ๆ ดังนี้

คำนิยามความสามารถพิเศษทางภาษาคืออะไร

ทฤษฎีทางได้แบ่งภาษา ความสามารถในการใช้ภาษา ตามลักษณะของเจตนาในการสื่อสารออกเป็น

1. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ เช่น ความซาบซึ้งในความงามหรือความสุนทรีย์ อารมณ์รัก เสร้า อาฆาต หรือ หดหู่ เป็นต้น ผู้ที่เก่งทางด้านนี้มักจะเป็นกวี นักเขียน ผู้ชำนาญในการแต่งคำสวด และอาศิรวาทบูชา

2. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเล่าเรื่องราว บรรยายเหตุการณ์ ให้ชวนติดตามอยากฟัง ตื่นเต้น สมจริง แม้ว่าข้างทีจะเป็นแค่จินตนาการ เช่น ยายอบเคยเล่าว่าเรื่องผู้ชนะสิบทิศ นั้น มีความจริงอยู่เพียง 8 บรรทัดที่เอามาจากพงศาวดาร ที่เหลือเป็นจินตนาการทั้งสิ้น

3. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อแสดงเหตุและผลเชิงตรรกะ อันได้แก่ ความสามารถของนักคิด นักปราชญ์ นักค้นคว้าทฤษฎี ปรัชญา

4. ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อสร้างความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ผู้ที่มีความสามารถทางด้านนี้ได้แก่ นักแต่งเรื่องตลกขบขัน นักเสียดสีสังคม เช่น นักเล่นลำตัด นักพูดบางคน นักเขียนการ์ตูนล้อเลียนบุคคลการเมือง และสังคม

5. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อหว่านล้อมให้คนเห็นด้วย ให้ทำตาม อันเป็นความสามารถของครู นักเทศน์ และศาสดาของศาสนาต่างๆ

ผู้เขียนได้เคยขอให้อาจารย์และนักศึกษาระบุผู้ที่มีความสามารถพิเศษในสังคมไทย และจัดลำดับความยิ่งใหญ่ของท่านเหล่านี้ ในการจัดอันดับความสามารถพิเศษ หรือที่บางคนเรียกว่าจัดอันดับความเป็นอัจฉริยะในการใช้ภาษานี้ ลำดับที่จัดมิใช่เรื่องสำคัญ เพราะเป็นเรื่องนานาจิตตัง แต่ทุกคนมักจะมีลำดับของตนในใจว่า นักเขียนบางคนมีพรสวรรค์ทางภาษามากกว่าคนอื่น ตารางข้างล่างคือลำดับที่ได้ขอให้อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ภาษาไทยประมาณ 100 คน ช่วยกันเสนอชื่อและจัดลำดับให้

ตารางที่ 1 ตัวอย่างความหลากหลายและความลุ่มลึกของความสามารถพิเศษในภาษาไทย

ความ หลากหลาย ระดับ ความลุ่มลึก	A ความ สามารถใน การสร้าง อารมณ์	B ความสามารถ ในการบรรยาย/ เล่า	C ความสามารถใน การหว่านล้อม ด้วยเหตุผล	D ความสามารถใน การสร้างความ ขบขัน เฟลิดเฟลิน	E ความสามารถ ในการทำให้ คนอื่นทำตาม ที่ตนต้องการ
1	คำขวัญวัน แม่	นิทาน	โต้วาที	เรื่องขบขัน มุขตลก ตลกกาเฟ่	ตำราเก็บข้าว
2	คำสดุดี สมเด็จพระ ชนนีศรี สังวาลย์	เรื่องสั้น	ปราศรัยหาเสียง	ผลงานของ จตุพล ชมภูนิช อุดม แต่พานิช	คำแนะนำ (คู่มือ) การใช้
3	นิราศภูเขา ทอง มัทนะ พาธา	ขุนช้างขุนแผน นวนิยายของ กฤษณา อโศกสิน และ ว. วินิจฉัยกุล	อภิปรายเสวนา บทบรรณาธิการ บทความวิชา การ	ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงบอก คำว ขอ หมอลำ เพลงลูกทุ่ง ละครตลกทาง โทรทัศน์ ฯลฯ	การเทศน์ คู่มือการสอน ทักษะต่าง ๆ
4	ร้อยยาว เวสสันดร ชาดก	สี่แผ่นดิน	ปริญญานิพนธ์ ตำรา บทเขียน ของจิตร ภูมิศักดิ์	ลูกคุณหลวง บทละครของ เบอร์นาร์ด ซอร์ หรือ จอร์จ ออ เวล	คำสอนของ พระอริยะ นัก ปราชญ์
5	มหากาธะ โศก นาฏกรรม ของโลก (Classical Tragidy)	มหากาธะ รามเกียรติ์ สามก๊ก	ทฤษฎี ทฤษฎีใหม่ของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	สุนทรภู่กรรม ของโลก (Classical Comedy)	คำสอนของ ศาสดาของ ศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม ฯลฯ

จากการสังเคราะห์เราพบว่า ผู้ที่มีความสามารถพิเศษ จะเป็นผู้ที่มีความสนใจจริงจังและอย่างต่อเนื่องในเรื่องเกี่ยวกับภาษา มีทักษะในการอ่าน เขียน ฟัง พูดเหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกันอย่างเด่นชัด สามารถจดจำในสิ่งที่อ่านและฟังได้อย่างแม่นยำ และคงทน มีความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานทางภาษาที่มีอยู่มาพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของตนได้อย่างพลิกแพลง สร้างสรรค์ ลึกซึ้ง และมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

ทุกประเทศจะมีบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในภาษาของตน ความสามารถพิเศษหากมีปรากฏเด่นชัดมาตั้งแต่เด็กก็มักจะเรียกกันว่าเป็น "พรสวรรค์ทางภาษา" ยิ่งมีความโดดเด่นมาก ก็จะเรียกกันว่าเป็น "อัจฉริยะทางภาษา" นักวรรณกรรมวิจารณ์ จะมีกระบวนการที่จะระบุว่าใครบ้างเป็นนักเขียนหรือนักคิดที่เป็นอัจฉริยะ

พรสวรรค์ในภาษาไทย

จากการสอบถามผู้เสนอชื่ออัจฉริยะทางภาษาคงที่รายงานไว้ในตอนต้น ก็พบว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการลำดับความยิ่งใหญ่ มีอยู่ 4 เกณฑ์ คือ

1. ความหลากหลายของการใช้ภาษา
2. ความลุ่มลึกหรือลึกซึ้ง
3. คุณภาพ
4. ปริมาณ

1. ความหลากหลายของการใช้ภาษา

ผู้เขียนวิเคราะห์ผลงานที่มีผู้เสนอชื่อ ตามทฤษฎีหน้าที่ของภาษา (Functional Theory) ก็พบว่า มีการนำภาษามาใช้ในการกิจต่อไปนี้

ในการสร้างอารมณ์ เช่น

เหงา คิดถึงบ้าน

พระโหยหวนครวญเพลงวังเวงจิต

ว่าจากเรือนเหมือนนกมาจากรัง

ถึงยามค่ำย่าฆ้องจะร้องไห้

ไ้อยามดึกดาวก็เคลื่อนเดือนก็คล้อย

ให้คนคิดถึงถิ่นถวิลหวัง

อยู่ข้างหลังก็จะแลชะเง้อคอย

รำพิไรรัญจวนหวนละห้อย

น้ำค้างย้อยเย็นน้ำที่อัมพร

สุนทรภู่ - พระอภัยมณี

ในการพรรณนา เช่น

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยฯ ได้ทรงบรรยายชมรศีกของทศ
กัณฑ์ว่า

รถที่นั่ง	บุษบกบัลลังก์ตั้งตระหง่าน
กว้างยาวใหญ่เท่าเขาจักรวาล	ยอดเยี่ยมเทียมวิมานเมืองแมน
คুমวงกงหันเป็นควันกว้าง	เทียมสิงห์วังวางข้างละแสน
สารถึจีขับเข้าดงแดน	พื้นแผ่นดินกระเด็นไปเป็นจุล

พอทรงแต่งมาถึงตอนนี้ ก็นึกไม่ออกว่าจะทำอย่างไรดีกับรศีกอันใหญ่โต
มโหฬารระดับนี้ จึงทรงโยนให้สุนทรภู่แต่งต่อ สุนทรภู่ก็เลยต่อว่า

นทีตีฟองนองละลอก	คลื่นกระลอกกระฉ่อนชลชั้นชุ่น
เขาพระเมรุเอนเอียงอ่อนละมุน	อนนต์หนูนดินดานสะท้อนสะท้อน
ทวยหาญโห่ร้องก้องกัมปนาท	สุธาวาสไหวหวั่นลั่นเลื่อน
บดบังสุริยันตะวันเดือน	กลาดเคลื่อนจตุรงค์คองมา

ทศกัณฑ์จึงออกไปทำศึกได้

หรือพอเห็นหน้าบ้านสวยๆ ตามวัดก็ลองท่องวสันตคิลกัณฑ์บทนี้ของ ชิต บุรทัตดู

สามยอดตลอดระยระยับ	วะวะวับสลัปพรรณ
ช่อฟ้าตระการกลจะหยัน	จะเยาะยั่วทิมัมพร
บราลีพิลาศศุกจรูญ	นพศุลประกัสสร
หางหงส์ผจงพิจิตระงอน	ดุจกวัจนภาลัย

ชิต บุรทัต - สามัคคีเภทคำฉันท์

ในการบรรยายและเล่าเรื่อง

นักเล่าที่ดีจะต้องมีลูกเล่น ทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านตื่นเต้น ชวนติดตาม เช่น ว. วินิจฉัย
กุล ที่นำประวัติศาสตร์มาเรียบเรียงเป็นนิยาย ทำให้เข้าใจ เห็นภาพคนในประวัติศาสตร์ หรือ
กฤษณา อโศกสิน สามารถเขียนนวนิยายโครงเรื่องได้ดี ผูกปมปัญหาได้ดี ชวนติดตาม สกั
สันดานของมนุษย์ออกมาตีแผ่ หรือพรรณนาความงามได้อย่างทราบซึ่ง

ในการหว่านล้อมกันด้วยเหตุและผลเชิงตรรกะหรือวิจารณ์

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนักหนังสือพิมพ์ นักวิเคราะห์ และนักวิจารณ์ที่เก่งหาใครเทียบได้ยาก (ชวยสวนพลู) สำหรับคนรุ่นใหม่จะเห็นว่า ศ.ส. อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนักการเมืองที่ปราศรัยได้มีสาระ โดยมีคารมที่คมคาย มีตรรกะที่ยากต่อการโต้แย้ง โดยมีทั้งเนื้อหาสาระที่เป็นแก่นเป็นสารทั้งในภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ในการสร้างความขบขัน เพลิดเพลิน

สมเด็จพระยาบรมมงกุฎนิพนธ์ไว้ในประวัติสุนทรภู่ว่า เมื่อครั้งที่สุนทรภู่ไปบวช ออกบิณฑบาต มีชาวบ้านมาใส่บาตร แต่ทั้งพระใหม่ ทั้งชาวบ้าน กล่าวยถาสัพพีไม่เป็น พระสุนทรภู่เลยแต่งใหม่เป็นกลอนว่า

"อิมสมิงริมฝั่ง	อิมังปลาร้า
กึ่งแห่งแดงกวาง	อีกปลาคุยก่าง
ช่อมะกอก ดอกมะปราง	เนื้ออย่างยามะคัน
ข้าวสุกครึ่งโถ	สม โอแซ่อิม
ทับทิมสองผล	เป็นยอดกุศล
สังฆัสสะ	เทมิฯ"

ในการชักจูงให้ทำตามที่บอกหรือสั่งสอน เช่น

ไม่ควรซื้อเก๋อย่าไปพิไรซื้อ	ให้เป็นมือเป็นคราวทั้งคาวหวาน
เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าชรากาล	จงเลี้ยงท่านอย่าให้อดระทดใจ
อันชนกชนนีนี้รักเจ้า	เทียมเท่าชีวิตก็ว่าได้
อุ้มอุทรป้อนข้าวเป็นเท่าไร	หมายจะได้ฟังพาธิดาวง

สุนทรภู่-สุภาพิตสอนหญิง

อัจฉริยะทางภาษานั้นคือผู้ที่มีความสามารถอย่างหลากหลายดังเช่น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่เป็นนักวิจารณ์ที่เก่ง เป็นนักการเมืองที่ปราศรัยได้เยี่ยมยอด (การต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น ต่อต้านอเมริกา และต่อต้านเผด็จการสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม) เป็นนักเสียดสีวิจารณ์การเมืองและสังคมด้วยอารมณ์ขัน หรืออารมณ์ที่รุนแรง แล้วยังเป็นนักประพันธ์มือชั้นครูอีกด้วย

จากการเรียงลำดับความลุ่มลึกหรือความลึกซึ้ง อาจกล่าวได้ว่า ความลุ่มลึกในการ
รังสรรค์งานที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ มีอยู่ประมาณ 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 คือความลุ่มลึกที่บุคคลทั่วไปที่เป็นเจ้าของภาษาสามารถจะมี
ได้หากได้รับการฝึกฝน เช่น เด็กทุกคนเคยถูกสอนให้เขียน คำขวัญวันแม่ เคยแต่งนิทาน เคย (ถูก
บังคับ) ให้ได้ว่าที่ เคยเล่าเรื่องขำ หรือ “ส่งมุข” และเคยอ่านหรือเขียนตำราทำกับข้าว หรือบอกริ
ท่า หรือวิธีการใช้สิ่งของ

ระดับที่ 2 คือความลุ่มลึกของความสามารถพิเศษเฉพาะตน เช่นมีบาง
คนเท่านั้นที่จะสามารถเขียนคำสดุดีที่เราอ่านแล้วน้ำตาคลอ หรือแต่งเรื่องสั้นได้ดี ฯลฯ

ระดับที่ 3 คือความลุ่มลึกที่เป็นความสามารถพิเศษที่สูงขึ้นไปอีกและ
สิ่งที่ทำให้เกิดความลุ่มลึกคือความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในคุณภาพ และประมาณของผลงาน

ระดับที่ 4 คือความลุ่มลึกที่เป็นความสามารถพิเศษที่สูงขึ้นไปอีกกว่า
ระดับที่ 3 โดยมีความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในคุณภาพ และประมาณของผลงาน และเทคนิค
ตลอดจนความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ในระดับที่สูงขึ้น

ระดับที่ 5 คือความลุ่มลึกที่เป็นความสามารถพิเศษที่สูงขึ้นไปกว่า
ระดับที่ 4 โดยมีความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในคุณภาพ และประมาณของผลงาน และเทคนิค
ตลอดจนความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ในระดับที่สูงขึ้นไปอีก แต่มีเกณฑ์ที่สำคัญเพิ่มขึ้น
อีก 2 ข้อ คือ มักจะมีปรัชญาแนวคิดแฝงอยู่ และแนวคิด หรืออารมณ์เหล่านี้จะต้องสามารถรับรู้ได้
ข้ามเชื้อชาติ ศาสนา หรือศาสนา ดังเช่น มหาภาพยมหาภารตะ หรือรามเกียรติ์ของอินเดีย และ
คัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ

3. คุณภาพของภาษาที่ใช้

นักเขียนแต่ละคนจะมีแนวการเขียนเป็นของตนเองและจะมีอิทธิพลต่อการ
ใช้ภาษาของสังคม แต่ทุกคนจะต้องมีความสามารถเลือกคำ กลวิธีในการเขียนมาสื่อสิ่งที่ตนเอง
ต้องการให้ผู้อ่านรับรู้ ดังเช่นที่มีคนกล่าวชมว่า

“เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ คือนักเขียนที่มีความสามารถพิเศษสูงสุด เพราะมีความ
สละสลวยในการเลือกคำ เขียนลงหนังสือพิมพ์บ่อยๆ เขียนเป็นประจำ และข้อเขียน มีข้อคิดเชิง
ปรัชญาให้นำไปคิดต่อได้...”

4. ปริมาณของงานที่รังสรรค์

ความยิ่งใหญ่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักเขียนมีผลงานที่มีคุณภาพพอสมควร เช่น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่เขียนมากมาย หลากหลายรส

ส่วน เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ คือนักเขียนที่มีความสามารถพิเศษสูงสุด เพราะมีความสละสลวยในการเลือกคำ ในขณะที่ กฤษณา อโศกสิน และ ว. วินิจฉัยกุล เป็นนักเขียนที่ฝีมือใกล้เคียงกันทางด้านคุณภาพ แต่ กฤษณา อโศกสิน หยิบยกหลายแง่ หลายมุมมาแล้ว ละมีความสามารถทางภาษาและการวาดภาพนิสัยสันดานของตัวละครได้สูงกว่า

ดังนั้น หากเราศึกษาวิธีการใช้ภาษาของท่านเหล่านี้ ว่าท่านมีพรสวรรค์หรือความสามารถทางภาษาอย่างไร ก็จะเห็นแนวทางในการแสวงหา และพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กและเยาวชนไทย

กล่าวโดยภาพรวม เราอาจสรุปความสามารถพิเศษทางภาษาไทยได้ว่า พรสวรรค์ทางภาษาจึงมี ๔ มิติ กล่าวคือ

ในความหลากหลาย

(Variety)

ในความลุ่มลึก

(Intensity)

ในทางปริมาณ

(Quantity)

ในทางคุณภาพ

(Quality)

ทฤษฎีพหุปัญญา ของการ์ดเนอร์

ทฤษฎีหน้าที่ทางภาษามีความสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญา ของการ์ดเนอร์ โดยการ์ดเนอร์ให้คำนิยามคำว่า “พหุปัญญา” ว่าเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาหรือรังสรรค์ หรือประดิษฐ์สิ่งที่มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับในสังคมที่ร่วมวัฒนธรรมกัน โดยคนบางคนมีความสามารถพิเศษสูง ในด้านต่าง ๆ 7 ด้านคือ

1. ความสามารถทางภาษา
2. ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์
3. ความสามารถด้านทิศทางและมิติสัมพันธ์
4. ความสามารถด้านดนตรี
5. ความสามารถทางลีลาการเคลื่อนไหวของร่างกาย
6. ความสามารถในการรู้เราและรู้เขา และ

7. ความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์

แม้ว่าความสามารถเหล่านี้จะมีการแสดงออกทางกายเฉพาะด้าน แต่การ์ดเนอร์ เน้นว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงความสามารถพิเศษของมนุษย์นั้นต้องอาศัยความสามารถ หลาย ๆ ทางมาประกอบกัน จึงจะทำได้สำเร็จ เช่น นักเปียโนจะต้องใช้ความสามารถทางดนตรี มา ประกอบกับการเคลื่อนไหวของมือและเท้า ความสามารถในการจดใจตนเองให้เข้าถึงสุนทรียรส ในบทเพลงที่ผู้แต่งเพลงได้เขียนไว้ (การตีความ) และความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับ ผู้ฟัง

ในทำนองเดียวกัน นักพูดที่ดี ก็ต้องใช้ความสามารถทางภาษาร่วมกับการสรรหา เลือคำที่สื่อความหมายทั้งทางระดับความคิดและระดับเสียง มาสื่อสิ่งที่ตนต้องการจะสื่อ และการ สื่อสารตามปกติจะทำได้ดีก็ต่อเมื่อผู้พูด และผู้ฟังมีความรู้สึกที่ดีต่อกันเท่านั้น และเข้าใจแนวความ คิดของกันและกัน

ทฤษฎีสมองซ้ายและสมองขวา

ความสามารถดังกล่าว เป็นผลจากการทำงานของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ดังภาพข้างล่าง

การทำงานของสมองสองซีก อาจสรุปได้โดยใช้ภาพข้างล่าง

ความสามารถพิเศษทางภาษาและอาชีพที่เหมาะสม

ผลของการสังเคราะห์งานวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษามักจะมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ความสามารถพิเศษทางภาษา	อาชีพที่เหมาะสม
1. ช่างเจรจา ช่างพูด	นักพูด นักการเมือง นักโศกนาฏกรรม
2. ชอบเล่นกับภาษา เจ้าคารม	พิธีกร นักเขียนบทละคร
3. ล้อเลียน หรือเลียนแบบวิธีพูดของคนอื่นได้ดี	นักแสดง ล่าม นักแปล นักเสียดสีสังคม
4. สนใจ และชอบศึกษาที่มาของภาษา ชอบวิเคราะห์	นักภาษาศาสตร์ ครูภาษา
5. ชอบเล่นเกม หรือทำ เกมส์ ภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้	ครูภาษา นักภาษาศาสตร์
6. ชอบสร้างศัพท์หรือสำนวนแปลก ๆ ขึ้นใช้เอง	กวี นักเขียน copy writer
7. ชอบท่องและจำคำศัพท์ ความจำดี จำอะไรได้ยาว ชอบจดบันทึก ชอบสะสมบทประพันธ์คำกลอน เจ้าบทเจ้ากลอน สามารถแต่งบทกวีนิพนธ์ ได้ถึงระดับมืออาชีพ	นักภาษา กวี ศิลปินทางภาษา
8. ชอบเล่านิทาน สามารถแต่งเรื่องราวที่ซับซ้อน พิศดารเต็มไปด้วยจินตนาการ	นักเขียนนวนิยาย เรื่องสั้น นักเขียนบทละคร
9. ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัวเป็นประจำ เป็นชมุทรรพ์ทางความรู้	นักคิด นักหนังสือพิมพ์
10. ชอบแสดงความคิดเห็น ชอบขีดเขียน เช่น สารคดี บทความ	บุคลากรทางด้านสื่อสารมวลชน นักการเมือง นักคิด
11. มีอารมณ์ขัน ชอบความสนุกสนานมีความสามารถ ในการ เล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนานน่าติดตาม ประสบความสำเร็จในการด้นกลอนสด ลำตัด เพลงน้อย ฯลฯ	ดาราตลก นักเขียนบทละคร ตลก ศิลปินเพลงพื้นบ้าน นักเขียนสโลแกน โฆษณา

เด็กที่มีความสามารถพิเศษอยู่ที่ไหน รู้ได้อย่างไร

เดิมทีเมื่อประมาณ 90 ปีที่แล้ว เรามักจะพูดถึงเด็กอัจฉริยะ หรือเด็กปัญญาเลิศ และหมายถึงการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบไอคิว เช่น แบบทดสอบของบินเน็ต-ไซมอน (Binet-Simon) ที่วิลเลียม สเตน (William Stein) กิดสูตรเทียบความสามารถทางสติปัญญาขึ้นมา ดังนี้

คะแนนที่ได้	ระดับความสามารถ	ค่าประมาณ
160	อัจฉริยะ	10,000/1 คน
155	อัจฉริยะ	10,000/3 คน
150	อัจฉริยะ	10,000/9 คน
145	อัจฉริยะ	1,000/3 คน
135	ฉลาดเหนือคนปกติ	1,000/7 คน
130	ฉลาดเหนือคนปกติ	100/2 คน
125	ฉลาดเหนือคนปกติ	100/3 คน
120	ฉลาดเหนือคนปกติ	100/6 คน

ซึ่งแปลว่า ถ้าจังหวัดของคุณมีนักเรียน 50,000 คน จะมีนักเรียนที่เป็นอัจฉริยะ 169 คน ถ้าคุณสอนอยู่ในโรงเรียนที่มีนักเรียน 2,000 คน ในโรงเรียนนี้จะมี นักเรียนที่เป็นอัจฉริยะ 6 คน มีนักเรียนที่ฉลาดเหนือคนปกติ 117 คน

แต่ถ้าโรงเรียนของคุณเป็น โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนทั้งโรงเรียนแค่ 200 คน ก็มีแนวโน้มว่า ในโรงเรียนนี้จะจะมีนักเรียนที่เป็นอัจฉริยะบ้าง แต่ที่แน่ ๆ ในห้องเรียนของคุณมีนักเรียนที่ฉลาดเหนือคนปกติ อยู่อย่างน้อย 22 คน

และถ้าเราขาดมาตรการเสาะหาเด็กเหล่านี้และสร้างโอกาสให้เขาได้พัฒนาความสามารถพิเศษของเขาออกมา คิดดูซิว่าจะเป็นความสูญเสียของประเทศชาติเพียงไร ไม่นานความสามารถพิเศษเหล่านี้ก็จะกลายเป็นความสามารถพื้น ๆ ถ้าไม่เชื่อให้ลองเปรียบเทียบमुखของ "ตลกคาเฟ่" กับ मुखต่าง ๆ ในภาพยนตร์เรื่อง "บุญชู" ที่นักศึกษาศิลปากรเป็นผู้เขียนบท และในอดีตเด็กที่มีความสามารถพิเศษในชนบทได้ถูกละเลยและขาดโอกาสที่เด็กในเมืองที่พ่อแม่มีฐานะดีได้รับ เขาจึงเป็นเด็กที่ด้อยโอกาสประเภทหนึ่ง ที่รัฐมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปดูแล

การเสาะหาและการคัดเลือก

การเสาะหาและการคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น จะต้องทำอย่างรอบคอบ ด้วยกระบวนการหลายวิธี วิธีหนึ่งคือ จากการสังเกตและการเสนอชื่อของครู ในวิธีการที่ใช้ ณ โรงเรียนไพทอคมศึกษาได้ใช้กระบวนการ ดังนี้

1. การสำรวจหาม้าพยศ

เด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้นมักจะไม่มีใคร คุณลองนึกถึงเด็กที่คุณสอน ดูซิ ว่าใครเป็นม้าพยศบ้างโดยใช้ตารางข้างล่าง

ตารางที่ 2 แบบสำรวจม้าพยศ

ชื่อ..... โรงเรียน.....ชั้น..... อายุ..... ปี..... เดือน
ชื่อครูหรือผู้ที่กรอกแบบสำรวจ..... รู้จักเด็กมานานปี เดือน
ในฐานะ..... วันที่กรอกแบบสำรวจ

*ในกรณีที่ไม่มีทราบ หรือไม่มีข้อมูล ให้กา ช่อง “มีบ้าง”

ลักษณะม้าพยศ	น้อยมาก	น้อย	มีบ้าง	มีมาก	มีตลอดเวลา
1. ชอบเด่น มักจะทำให้เพื่อนร่วมชั้นหมั่นไส้					
2. มักแย่งเพื่อนตอบ ไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นพูด ชอบพูดโพล่ง ไม่ถูกกาลเทศะ					
3. กล้าที่จะค้าน หรือโต้แย้งผู้ใหญ่ หรือก้าวร้าว ชอบท้าทายผู้มีอำนาจ หรือผู้ที่เหนือกว่า					
4. ขี้โม้ หลงตัวเอง รู้สึกว่าคนอื่นโง่ หรือน่ารำคาญ					
5. ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่ทำตามกติกาชอบตั้งกติกาใหม่					
6. คือ เชื่อความคิดของตัวเอง					
7. เบื่อง่าย เกลียดการฝึกแบบท่องจำ มักสร้างปัญหาทางวินัย					
8. มุ่งมั่นจะทำแต่สิ่งที่ตนสนใจ ไม่รับผิดชอบงานอื่นที่ให้ทำ					
9. ไม่ชอบเรียนตามตารางสอน ถ้าสนใจจะทำให้เสร็จไม่ยอมเลิกเมื่อหมดคาบและต้องไปเรียนวิชาอื่น					
10. รีบเร่ง ทำงานเร็ว แต่ไม่ประณีต เรียบร้อย					

11. ราคาคูที่จะต้องทำงานกับคนอื่น					
12. ชอบแซว หรือ แกล้งคนอื่น ชอบทำให้คนอื่นเป็นตัวตลก					
13. ชอบยุ่งกับเรื่องของชาวบ้าน					
คุณนำหนักคะแนน	x 1	x 2	x 3	x 4	x 5
รวมคะแนนแต่ละช่อง (คะแนนเต็ม = 75)					
รวมคะแนนทุกช่อง					
ลำดับที่					

คุณราคาคูเด็กประเภทนี้หรือเปล่า ถ้าราคาคู ให้ถอนตัวจากโครงการ เพราะคุณ
จะมีอาการเครียด และถ้าทั้งเด็กทั้งครูเครียด จะไม่เกิดการพัฒนาแน่ๆ

2. การใช้คะแนนปลายปีหรือปลายภาคการศึกษา คัดเด็กที่มีคะแนนสูงสุดร้อยละ 20 เอาไว้

ถ้าคุณมีนักเรียน 500 คน	คัด ที่ 1-100 คนที่ได้คะแนนสูงสุดไว้
ถ้าคุณมีนักเรียน 200 คน	คัด ที่ 1-40 คนที่ได้คะแนนสูงสุดไว้
ถ้าคุณมีนักเรียน 30 คน	คัด ที่ 1-6 คนที่ได้คะแนนสูงสุดไว้

3. การใช้แบบสำรวจแววภาษา

หลังจากคัดนักเรียนไว้ตามขั้นตอนแรกแล้ว ให้กรอกแบบวัดความสามารถพิเศษทางภาษาของนักเรียนแต่ละคน

ตารางที่ 3 แบบสำรวจแว่วภาษา

ชื่อ..... โรงเรียน..... ชั้น..... อายุปีเดือน
 ชื่อครูหรือผู้ที่กรอกแบบสำรวจ.....รู้จักเด็กมานานปี เดือน
 ในฐานะ..... วันที่กรอกแบบสำรวจ.....

แว่วภาษาทั่วไป	น้อย มาก	น้อย	มี บ้าง	มี มาก	มีตลอด เวลา
1. ชอบอ่าน อ่านเกินวัย					
2. ช่างเจรจา ช่างพูด					
3. รู้ศัพท์มาก สนใจเรื่องศัพท์ เข้าคารม					
4. ความจำดี จำอะไรได้ยาวๆ					
5. พบวิธีการเรียนภาษาด้วยตนเอง					
6. ชอบหาโอกาสในการฝึกภาษา หาวทิวที่แสดงความ สามารถ					
7. รู้วิธีเดา ทำให้เข้าใจโดยไม่ต้องรู้ทุกคำ ทำให้กล้าอ่าน หนังสือยากๆ ได้					
8. เรียนภาษาจากทีวี วิดีโอ หนังสือพิมพ์ ภาพยนต์ ฯลฯ					
9. อยากรู้ อยากเห็น สนใจรอบด้าน					
10. ชอบอะไรที่ทำท่าย แปลกใหม่					
11. มุ่งมั่นงานที่ทำ ต้องทำให้เสร็จ และดี					
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
คูณนำหนักคะแนน	x 1	x 2	x 3	x 4	x 5
รวมคะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 55)					
ลำดับที่					

4. คัดผู้ที่มีแนวภาษาสูงสุดไว้ร้อยละ 3

นำรายชื่อที่ได้จากตารางที่ 2 มาเรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อยแล้วคัดไว้ร้อยละ 3 กล่าวคือ

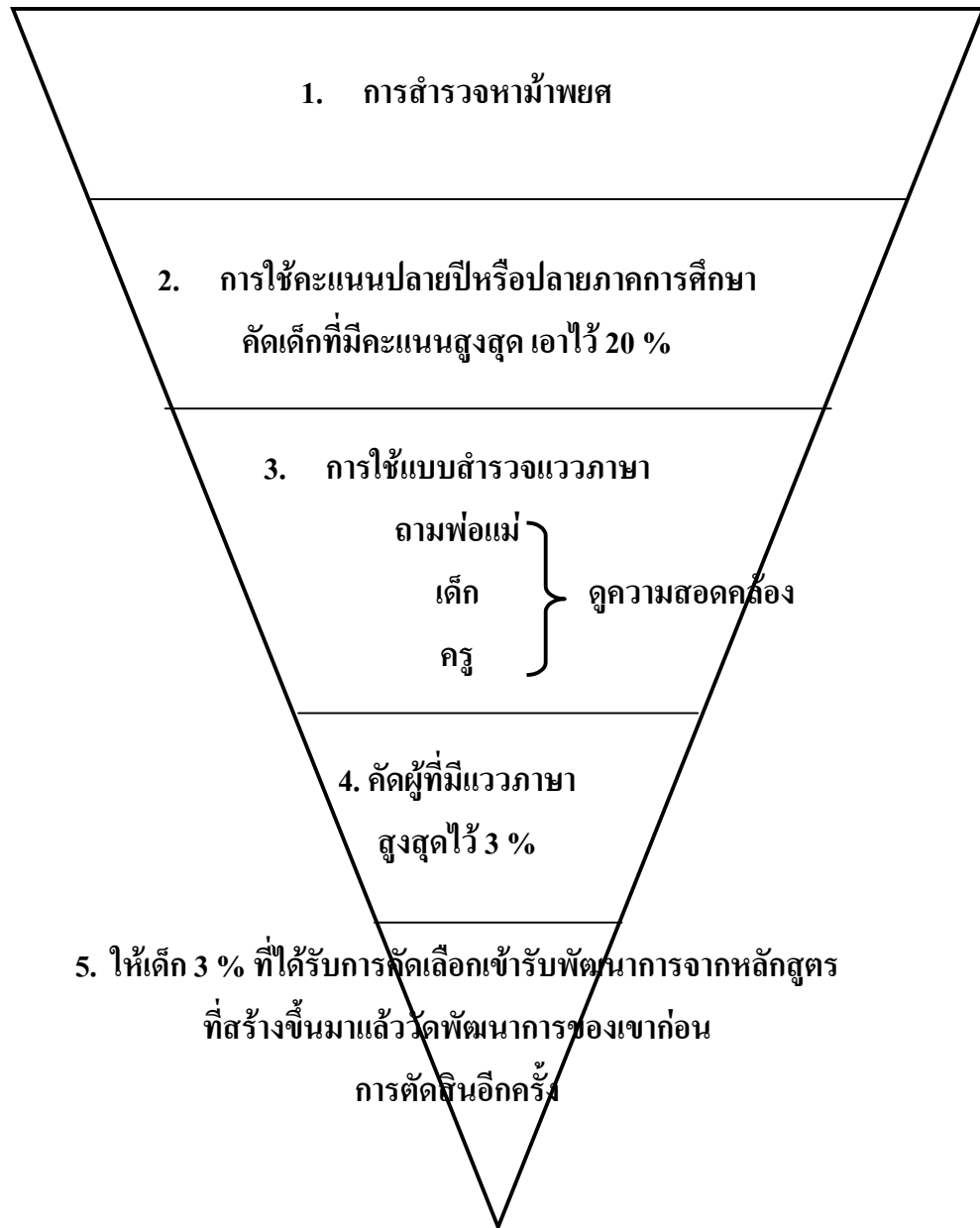
ถ้าคุณมีนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 500 คน คัดไว้ 15 คน

ถ้าคุณมีนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 100 คน คัดไว้ 3 คน

ยกเว้นแต่ว่าคุณมีนักเรียนที่คุณเห็นว่ามีความโดดเด่น ก็ให้ปรึกษาหารือระหว่างเพื่อนๆ ที่ทำโครงการร่วมกัน แต่ห้ามเอารายชื่อเด็กฝาก เด็กเส้นเข้ามาเป็นอันขาด เพราะสุดท้ายเมื่อประเมินจากผลงานของเด็ก พวกเด็กฝาก เด็กเส้นของคุณก็จะหลุดจากรายชื่อ ทำให้คุณเสียเวลาพัฒนาเขาไปเปล่าๆ

ขั้นตอน 4 ขั้นตอนนี้คือ ขั้นตอนแรกของการเสาะหา เรายังจะต้องให้เด็กผ่านขั้นตอนของการคัดเลือกโดยพิจารณาจากผลงานของนักเรียน ดังจะได้กล่าวถึงในบทต่อไป สำหรับขั้นตอนแรกของการเสาะหา อาจจะสรุปเป็น ตารางง่ายๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการเสาะหาและการคัดสรรผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย

ในกรณีของโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา มีเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่จำนวน 527 คน และได้คัดเลือกเข้าโครงการระยะแรกจำนวน 15 คน

การคัดเลือกเด็กเข้าโครงการ ด้วยวิธีการดังกล่าว ควรทำทุกปีทั้งโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง เมื่อขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพราะเด็กบางคนแสดงความสามารถอย่างชัดเจนตั้งแต่ยังเยาว์ ในขณะที่เด็กบางคนมาแสดงภายหลัง (Late bloomers) บางคนก็เก่งหลายทาง บางคนก็เก่งทาง

เดี๋ยว เราจึงควรให้การฟูมฟักแก่เด็กตั้งแต่วัยประถมศึกษาอันเป็นวัยที่สำคัญมากต่อการสร้างรากฐานขององค์ความรู้ต่อไปในอนาคต

ระบบการคัดเลือกนี้เป็นระบบเปิด เด็กที่เข้าโครงการมาแล้วบางคนก็เกิดความเครียด ไม่สนุกกับกิจกรรม คิดว่ายากเกินไป ก็มีสิทธิที่จะขอไม่ร่วมโครงการ หรือหากครูผู้ปกครองคิดว่ามีเด็กที่มีแวว แต่ตกสำรวจ ก็สามารถเสนอชื่อ แล้วนำผลงานของเด็กมาให้นักวิชาการดูแล้วสัมภาษณ์เด็ก หากเห็นสมควรก็จะเข้าร่วมโครงการได้

นอกจากนี้ แม้ว่าการเสาะหาในครั้งนี้ จะได้ทำกับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3 จำนวน 527 คน แต่หากครูในชั้นประถม 1-2 เห็นว่านักเรียนของตนมีความสามารถพิเศษสูงกว่าปกติ ก็อาจจะขอให้เด็กเข้าร่วมโครงการได้ด้วยวิธีเดียวกัน

บทที่ 2

การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษจัดอย่างไร

หลักการในการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา

ในโครงการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการว่าในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษในระดับต้นๆ นี่สิ่งที่จะต้องทำก่อนสิ่งอื่นคือ

- การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้าหาคำตอบ
- การให้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะเด็กกลุ่มนี้ในการเรียนปกติจะก้าวหน้าทางความคิดมากกว่าเด็กอื่น ๆ ประมาณ 2-3 เท่า แต่เนื่องจากห้องเรียนไทยมีเด็กจำนวนมาก ครูจะไม่มีเวลาสนใจเขาเหล่านี้เพียงพอ และช่วยให้เขาพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ทางออกคือ จะต้องทำให้เด็กกลุ่มนี้เป็นผู้เรียนที่ไม่ต้องพึ่งครูมากก็สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
- หลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก สร้างบรรยากาศของการเรียนได้ในทุกสถานที่ เวลา และโอกาส และเป็นลานหรือเวทีให้เขาได้แสดงความสามารถของตนเอง ดังนั้น จึงได้ออกแบบหลักสูตรให้มีลักษณะดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร

ในกระบวนการพัฒนา เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษานี้ ได้ใช้หลักสูตรที่ประกอบด้วย หน่วยการเรียนการสอน 5 หน่วย ดังรายละเอียดข้างล่าง

ตารางที่ 5 โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยการเรียนการสอน	เป้าหมายการเรียนรู้
หน่วยการเรียนการสอนที่ 1 วรรณกรรมเด็ก - ประตูลู่สวนภาษา	1. ปลูกฝังความใฝ่รู้ รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ 2. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบเสียสละ และมีความสามารถในการจัดการ

หน่วยการเรียนรู้การสอน	เป้าหมายการเรียนรู้
	3. เห็นคุณค่าของความงามและ/หรือจริยธรรมที่แฝงอยู่ในบทอ่าน
หน่วยการเรียนรู้การสอนที่ 2 ศิษย์มีครู – ขงเบ้งน้อย	1. ให้เครื่องมือในการสร้างองค์ความรู้ การตั้งคำถาม การใช้พจนานุกรม 2. พัฒนาทักษะการอ่าน (ความเร็วในการอ่าน) 3. พัฒนาทักษะการคิด 6 ระดับ คือ 2.1 ความรู้ ความจำ 2.2 ความเข้าใจ 2.3 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2.4 ความสามารถในการสังเคราะห์ 2.5 ความสามารถในการประเมินตัดสินคุณค่า ความถูกต้อง ผิดและวิจารณ์ และ 3.6 ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์
หน่วยการเรียนรู้การสอนที่ 3 ไปสวนหนังสือ	1. รู้แหล่งแสวงหาความรู้ และมีความสามารถในการเลือกหนังสือ
หน่วยการเรียนรู้การสอนที่ 4 ปลูกต้นบรรณพฤษ์	1. ปลูกฝังความใฝ่รู้ ความรักการอ่าน 2. ปลูกฝังความเป็นกัลยาณมิตร 3. พัฒนาความสามารถในการเขียนและพูดแนะนำหนังสือ
หน่วยการเรียนรู้การสอนที่ 5 ลานภาษา	1. ฝึกการใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษา (การวิเคราะห์ การแต่งคำคล้องจอง การฝึก ความจำ การถอดรหัส การตีความ การใช้ความคิดเชิงตรรกะ การคิดเชิงเอนกนัย) 2. พัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์ กิจกรรมและเกมภาษา

การเรียนการสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษนี้ ต้องการความหลากหลายทางด้านความลึกและความกว้างของหลักสูตร ที่จะต้องออกแบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น ในสื่อชุดนี้ได้ใช้เรื่องรามเกียรติ์ แต่สำหรับท่านที่สอนอยู่ในภาคใต้ ถ้าใช้เรื่อง มโนราห์ หรือทางเหนืออาจจะอยากใช้เรื่องพระลอ หรือขุนเจือง เต็มๆ ของท่านก็อาจจะเข้าถึงวรรณกรรมของคนได้ดีกว่า

หน่วยการเรียนรู้การสอน ทั้ง ๕ หน่วยนี้ เป็นเพียงตัวอย่างของหลักสูตรที่ได้ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ จากรูปแบบการจัดการศึกษาของนักการศึกษา 4 ท่าน คือ เรนชูลี่ บลูม โคลเบอร์ก และคราธ เวล โดยอาจจะสรุป หลักการณ์ในการพัฒนาผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาได้โดยย่อ ดังนี้

**พัฒนาการทางภาษา เป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรม บทบาทของนักเรียน บทบาทของครู
บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม**

ตารางที่ 6 แสดงพัฒนาการทางภาษา เป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมบทบาทของผู้เรียน บทบาทของครู บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

การพัฒนาทางภาษาของนักเรียน	เป้าหมาย	เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครูและสภาพแวดล้อม	บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียน
<ul style="list-style-type: none"> • การปลุกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) และ • การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความอยากรู้ อ่านอะไรแล้วนำมาคิด วิเคราะห์ หาคำตอบ - รู้แหล่งแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น หนังสือนิตยสาร ห้องสมุด ผู้รู้ ใช้นิตยสารอ้างอิง เป็น และแก้ไขความคิดขัดทางภาษาได้ เช่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนมีโครงสร้างในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - มีการค้นพบจากประสบการณ์จริง - ให้นักเรียนอ่านมาก ฟังมาก และคิดมาก - นักเรียนถามคำถามทำไม ในทุกระดับ และพยายามแสวงหาคำตอบเท่าที่ทำได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนมีโครงสร้างในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - อำนวยความสะดวก - จัดประสบการณ์ให้มีการค้นพบ - จัดหาสื่อการสอน ตำราค้นคว้า - จัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ ทำทนาย 	<p>สภาพที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centred)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนที่เริ่มต้นไม่เท่ากัน ไม่ต้องจับเท่ากัน แต่ทุกคนต้องมีพัฒนาการ 2. นักเรียนทุกคนมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้ได้

การพัฒนาทาง ภาษาของ นักเรียน	เป้าหมาย	เนื้อหา/กิจกรรม การเรียนรู้ ของนักเรียน	บทบาทของครู และสภาพแวดล้อม	บรรยากาศและ สภาพแวดล้อม ในการเรียน
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาการ ทางการคิด วิเคราะห์ - แนวคิดนาม ธรรม - การจัดระบบ ความคิด รวบยอด - การวิเคราะห์ ปัญหาเหตุ แห่งปัญหา และทางออก ต่างๆ 	<p>พจนานุกรม สารบัญ</p> <p>- รู้วิธีการตั้งคำถามที่ยากขึ้น จากระดับความรู้ ความจำใน ระดับต้น ไปสู่ ความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ (ระดับวิเคราะห์ โครงสร้างได้)</p> <p>ประเมินค่า (วิจารณ์ความ ถูกต้องทั้งใน ด้านวิชาการ และในด้านศีล ธรรมจรรยา) และความคิด สร้างสรรค์ (การคิดแบบ เฉียบแหลม การคิดแบบยืด หยุ่น</p> <p>- การคิดปรับปรุง ให้ดีกว่าเดิม (การคิดแบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอภิปราย และใช้กระบวนการ การกลุ่มตัดสินใจ ทุกกรณี - นักเรียนเป็นผู้ อธิบายให้เหตุผล ของคำตอบและ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - เสนอสถานการณ์ ที่ขัดแย้งที่ต้องใช้ ความคิด นามธรรม และ/ หรือความรู้จาก หลายๆ สาขาวิชา - จัดกิจกรรมโครง งานให้มีกิจกรรม กลุ่มที่จะฝึก ทักษะการผลัด กันเป็นผู้นำใน ด้านที่ตนมีความ สามารถ และผู้ ตามในด้านที่คน อื่นมีความ สามารถสูงกว่า รับฟังความคิด เห็นคนอื่น ใช้ เหตุผล 	<p>ความสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคารพความคิด เห็นของผู้เรียน เชื่อว่าผู้เรียนมี วุฒิภาวะดีสม ควรในการตัด สินปัญหาด้วย ตนเองหรือโดย กระบวนการ กลุ่ม - เลือกลยุทธ์ และลีลาการเรียน รู้ที่หลากหลาย และเหมาะกับนัก เรียนแต่ละกลุ่ม/ คน - ให้เครื่องมือใน การประเมินตนเอง - ปฏิบัติต่อคำถาม และข้อคิดของ นักเรียนทุกคน ด้วยความเคารพ ไม่เน้นเรื่อง ถูก- ผิดจนเกินไป - สนับสนุนการ ร่วมกันคิดและ 	<p>ช่วยคน และ สามารถช่วย ตัวเองได้ เมื่อ ไม่มีครูอยู่ ด้วย</p> <p>3. นักเรียนควรมี โอกาสเลือก หัวข้อเรื่อง และวิธีการ ศึกษา</p> <p>4. การเรียน คือ การสอนให้ นักเรียนแข่ง กับตัวเอง ทำ ผลงานให้ดีกว่าเดิม สร้าง งานให้เกิด ความสมบูรณ์ แบบแม้ว่าจะ เสียเวลามาก ขึ้น</p> <p>4. นักเรียนรับ ผิดชอบการ จัดกิจกรรม เช่น ในชมรม นอน หนังสือ</p>

การพัฒนาทาง ภาษาของ นักเรียน	เป้าหมาย	เนื้อหา/กิจกรรม การเรียนรู้ บทบาท ของนักเรียน	บทบาทของครู และสภาพแวดล้อม	บรรยากาศและ สภาพแวดล้อม ในการเรียน
<p>สื่อสาร (ฟัง อ่าน พูด เขียน)</p> <ul style="list-style-type: none"> • สร้างความ เป็นผู้นำ <p>• พัฒนาทักษะ ทางด้านภาษา การแสดงออก</p>	<p>สร้างสรรค์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความมั่นใจ กล้าเสี่ยง วิเคราะห์คน เป็น (ด้านความ สามารถและ นิสัย) ใช้คนถูก งาน ทำงานเป็น ทีมได้ เคารพ ความคิดเห็น ของกลุ่ม ความ รับผิดชอบ เสีย สละ มุ่ง ประโยชน์ส่วน รวม - กล้าแสดงออก สามารถสื่อ ความได้ชัดเจน บรรลุจุดมุ่ง หมาย โดยการ พูดหรือเขียน (ใช้สื่ออักษร และสื่อภาพ ตา ราง กราฟ ภาพ วาด ภาพถ่าย) 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้มีโอกาสใช้ เครื่องมือในการ สร้างสื่อจริง - ฝึกการประเมิน ผลงานของตนเอง ต่อเพื่อนในห้อง ผู้ฟังและผู้ชมทั่ว ไป (Port folio Assessment - ร่วมนิทรรศการ แข่งขัน (ในและ นอกโรงเรียน) ทาง ทวี สื่อ สิ่ง พิมพ์ - นักเรียนพัฒนา โครงการที่ใช้ได้ ในชีวิตจริง - มีโอกาสแลกเปลี่ยน ถ่ายทอด และแสดงความ คิด(ติ ชม) เกี่ยว กับผลงานของตน และเพื่อน เพื่อ พัฒนางานไปสู่ ความสมบูรณ์ แบบ - ศึกษาชีวิต พัฒนา 	<p>ตัดสินใจ และรับ ผิดชอบร่วมกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังเกต บันทึก ชื่นชม สร้าง เครื่องมือและ วิธีการ และ โอกาส ให้นัก เรียนได้ประเมิน ตนเอง และได้ รับการยอมรับ - จัดสถานการณ์ ให้นักเรียนได้ พบปัญหาจริงๆ - เสนอสถาน การณ์จริงที่ จัด แข่งทางจริย ธรรม - ให้นักเรียน แสดงผลงาน ครูควรจัดเวลาที่ จะทำงานและ ให้คำปรึกษากับ เด็กในชมรม และสนับสนุน การทำโครงการ เป็นทีม การจัด นิทรรศการแข่ง 	<p>ชมรมเกาะ หัวหลาย (ขายหัวเราะ)</p> <p>5. หาสมาชิกที่ เป็นนักเรียน นอกโครงการ เพื่อนำสิ่งที่มี ประโยชน์จาก โครงการไป เผยแพร่ต่อ เพื่อนๆ ใน ฐานะกัลยาณ มิตร</p> <p>6. หาโอกาสใน การวางแผนที่ จะส่งผลงาน ไปแสดงตาม เวทีต่างๆ โดย ปรึกษาครู (มี Website ของ ศูนย์แห่งชาติ www.thaigifte d.org.)</p>

การพัฒนาทาง ภาษาของ นักเรียน	เป้าหมาย	เนื้อหา/กิจกรรม การเรียนรู้ บทบาท ของนักเรียน	บทบาทของครู และสภาพแวดล้อม	บรรยากาศและ สภาพแวดล้อม ในการเรียน
<p>• พัฒนาความสามารถในการใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการใช้ภาษา</p> <p>• พัฒนาทักษะทางด้านจิตพิสัย</p>	<p>และสื่อประเภทต่างๆ (สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อสไลด์ สื่อเทป ฯลฯ) ได้เหมาะสม</p> <p>- การมีฉันทะ (ความสุขความพึงพอใจในการเรียน) วิริยะ (ความเพียร ต้องการความสมบูรณ์แบบ) จิตตะ สมาธิ วิมังสา (เอาใจใส่)</p> <p>- ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การยอมรับฟังความคิดเห็นคนอื่น ความรับผิดชอบ เสียสละ มุ่งประโยชน์ส่วนรวม</p>	<p>การ คำนิยมของบุคคลสำคัญ</p> <p>- ให้นักเรียนเปรียบเทียบการตัดสินใจของบุคคลสำคัญ กับของนักเรียน</p>	<p>ชั้น (ใน และนอกโรงเรียน ที่วี สื่อ ฯลฯ) นักเรียนมีโอกาสได้ใช้อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์ กราฟฟิก Printer กล้อง วิดีโอ ในการรังสรรค์งานครบกระบวนการจนสามารถทำได้เอง ถึงระดับจัดจำหน่ายได้ทันทีหรือเมื่อจบการศึกษา</p> <p>- ทุกภาคฤดูร้อนนักเรียนควรมีการตั้งเป้าหมายว่า จะทำอะไรได้สำเร็จและโรงเรียนควรแสวงหาแหล่ง</p>	

การพัฒนาทาง ภาษาของ นักเรียน	เป้าหมาย	เนื้อหา/กิจกรรม การเรียนรู้ บทบาท ของนักเรียน	บทบาทของครู และสภาพแวดล้อม	บรรยากาศและ สภาพแวดล้อม ในการเรียน
			ฝึกฝนกับผู้เชี่ยวชาญ คำยภาษา ในแต่ละสาขา และถือว่าเป็น ส่วนหนึ่งของ การเรียนการสอน ที่มีการ ประเมินจาก สถานการณ์จริง	

บทที่ 3

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

โรงเรียนไพทอคมศึกษา

หลักสูตร สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่โรงเรียนไพทอคมศึกษาเป็นอย่างไร ?

หลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นที่โรงเรียนไพทอคมศึกษานี้ สร้างไว้สำหรับนักเรียนที่อยู่ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ได้ผ่านการคัดเลือกดังกระบวนการที่อธิบายไว้แล้วในบทที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อคัดเลือกผู้มีความสามารถทางภาษาไทย
2. เพื่อพัฒนาแววภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในเรื่องต่อไปนี้
 - ก. มีความใฝ่รู้ รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมไทย
 - ข. ให้เครื่องมือในการแสวงหาและสร้างความรู้
 - ค. พัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการคิด การพูด และเขียนจากระดับที่นักเรียนสามารถให้สูงขึ้น รวมทั้งสิ้น 6 ระดับดังนี้
 - 1) ความรู้ ความจำ
 - 2) ความเข้าใจ
 - 3) การวิเคราะห์
 - 4) การสังเคราะห์
 - 5) การประเมินค่า วิจาร์ณ
 - 6) การสร้างสรรค์
 - ง. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพ ความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีความสามารถในด้านการจัดการ
 - จ. มีความสามารถในการแสดงออก ชักชวนแนะนำหนังสืออ่านที่มีคุณค่า
 - ฉ. มีพัฒนาการทางอารมณ์ เห็นคุณค่าและความงาม มีความรักและเข้าใจ ในวรรณกรรมประจำชาติ
 - ช. รู้และสามารถใช้กลยุทธ์ในการเรียนภาษา การใช้ภาษาแสดงออก และแสดงความคิดเห็นของตนอย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างหลักสูตร

ในกระบวนการพัฒนา เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษานี้ ได้ใช้หลักสูตรที่ประกอบด้วย หน่วยการเรียนการสอน 5 หน่วย คือ

1. หน่วยการเรียนการสอน ที่ 1 วรรณกรรมเด็ก - ประคองผู้สวนภาษา
2. หน่วยการเรียนการสอน ที่ 2 ศัพท์มีครู – ขงเบ้งน้อย
3. หน่วยการเรียนการสอน ที่ 3 ไปสวนหนังสือ
4. หน่วยการเรียนการสอน ที่ 4 ปลุกฝันบรรณพฤษ
5. หน่วยการเรียนการสอน ที่ 5 ลานภาษา

เวลาเรียน

หน่วยการเรียนการสอนทั้ง 5 หน่วยนี้ เป็นหลักสูตรเสริม ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง โดยแนะนำให้เริ่มใช้เมื่อนักเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากที่อ่านหนังสือได้แตกแล้ว แต่ถ้ามีนักเรียนที่โดดเด่นด้านภาษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือ 2 ก็สามารถให้มาร่วมเรียนในหลักสูตรนี้ได้ หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความสามารถของเขาแล้ว โดยอาจจัดได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. จัดสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ในชั่วโมงกิจกรรม โดยมีการคัดเลือกผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ตามที่ได้กล่าวถึงไว้แล้ว หรือ
2. จัดสอน ในวันเสาร์ เพื่อให้ให้นักเรียนจากโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ หรือ
3. สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ไกล และไม่สามารถจัดห้องเรียนพิเศษได้ เนื่องจากมีนักเรียนไม่เพียงพอ ก็อาจปรับไปเป็นกิจกรรมเสริม สำหรับเด็กที่เรียนเร็ว สามารถทำกิจกรรมที่ครูสั่งเสร็จแล้วในห้องเรียนปกติก็ได้ ให้จัดตารางสอนปกติชั่วโมงสุดท้ายของวิชาภาษาไทยเป็นโครงการ เด็กที่อยู่ในโครงการความสามารถพิเศษ ไม่ต้องทำโครงการส่ง แต่ให้ใช้ผลงานในโครงการความสามารถพิเศษมาประเมินแทน
4. จัดสอนในภาคฤดูร้อน โดยใช้รูปแบบของค่ายภาษาสำหรับเด็กจากโรงเรียนต่างๆ มาใช้บริการร่วมกัน

เงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรนี้เงื่อนไขว่า โรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แบบประเมินความพร้อมของโรงเรียน

	ความพร้อม	มี	ไม่มี
1	ผู้บริหารมีนโยบายและความต้องการจะพัฒนาให้โรงเรียนเป็นต้นแบบในเรื่องนี้		
2	ผู้บริหาร ได้/จะจัดสรร งบประมาณ.....บาท วัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น..... สถานที่..... บุคลากร (ครูพิเศษ ที่ปรึกษา).....		
3	ผู้บริหาร อำนวยความสะดวกทางด้าน การจัดตารางสอน..... การคัดเลือกผู้ความสามารถพิเศษ..... การจัดการเรียนการสอน..... การวัดพัฒนาการของผู้เรียน..... การประสานงานกับผู้ปกครอง.....		
4	มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน		
5	มีครูภาษาไทย 1-2 คนที่ผ่านการอบรมให้มีความรู้ในเรื่อง ทฤษฎีการสอนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา..... การสร้างหลักสูตรและแผนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถ พิเศษทางภาษาที่ได้รับการปลดจากภาระงานอื่นๆ อย่างน้อย 4-6 ชั่วโมง		
6	ผู้สอนมีความสนใจและอยากพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ		
	รวม	15 คะแนน	

กรรณศึกษาหลักสูตรต้นแบบนี้ แล้วปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละ
จังหวัดของท่าน เช่น ถ้าจะนำไปใน 4 จังหวัดภาคใต้ ก็อาจจะยึดวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม
แต่จะต้องปรับโดยใช้สื่อ เช่น นิทาน ตำนาน หรือคำพังเพย สุภาษิตพื้นบ้าน แทนที่จะใช้เรื่อง
รามเกียรติ์ ก็อาจจะใช้เรื่องมโนราห์แทน เป็นต้น เพราะหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ต้องการพัฒนา
ความคิด และทักษะ เนื้อหาเป็นเพียงโจทย์ที่เปลี่ยนได้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

แผนการสอน

หน่วยการเรียนรู้การสอน ทั้ง 5 หน่วย มีเป้าหมายและแผนการสอน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แผนการสอน วัตถุประสงค์ พฤติกรรมที่คาดหวัง สื่อการเรียนการสอน/อุปกรณ์ กิจกรรม และเนื้อหา
พัฒนาการของผู้เรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : วรรณกรรมเด็ก - ประตุสู่สวนภาษา

ชั่วโมงที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	พัฒนาการของผู้เรียน
หน่วย การเรียนรู้ ที่ 1	<ul style="list-style-type: none"> - เกมรามเกียรติ์ ของบริษัทพูนเพิ่ม จำกัด จัดทำบทอ่านเรื่อง บ่อเกิดรามเกียรติ์ และกวนข้าวทิพย์ เท่าจำนวนนักเรียน - บัตรคำถาม 3 สี - แบบบันทึกของครู - แบบสำรวจเด็กเก่งภาษาไทย (ตารางที่ 21) - หน่วยการเรียนการสอนชุดที่ 1 - เกมโดมิโนตัวสะกด 	<p><u>ใบงานที่ 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรอกแบบสำรวจเด็กเก่งภาษาไทย - นักเรียนอ่าน "บ่อเกิดรามเกียรติ์" (เล่ม 1-2) และ "กวนข้าวทิพย์" พร้อมสรุปเรื่องย่อและบันทึกเวลาที่ใช้ในการอ่าน - วาดภาพประกอบเรื่อง - อ่านจับใจความ ตั้งคำถามเป็นกลุ่ม - เขียนรายงานหรือบันทึก - เด็กที่ทำงานเสร็จให้เล่นเกมโดมิโนตัวสะกด - เด็กที่ไม่เสร็จ ให้เอากลับไปอ่านและทำงานที่เหลือที่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบายวิธีเขียนบันทึกของนักเรียน - แจกเอกสารรามเกียรติ์ "บ่อเกิดรามเกียรติ์" อธิบายวิธีการเข้าเล่ม - เตรียมบัตรคำถามเป็น 3 สี แยกตามความยาก ง่าย สีเหลือง สีเขียว สีฟ้า - ยกตัวอย่างคำถาม 3 ระดับ - เตรียมเกมโดมิโน ตัวสะกด - เตรียมบันทึกการอ่าน - แจกเอกสารแบบสำรวจ - ให้การบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บันทึกฉบับบันทึกของครู 2. ให้นักเรียนบันทึกความเร็วในการอ่าน/นาที่ลงในหนังสือที่อ่าน 3. ให้นักเรียนเขียนบันทึกของนักเรียน ก. ชอบ ไม่ชอบกิจกรรม ข. คำศัพท์สำนวนที่อยากรู้ ค. คำที่ออกเสียงไม่ถูก ง. คำถามที่ไม่สามารถตอบได้ จ. ข้อเสนอแนะว่าอยากทำกิจกรรมอะไรอีก

ชั่วโมงที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	พัฒนาการของผู้เรียน
2	<p>แบบสังเกตเด็กเก่งภาษาไทย (ตารางที่ 21)</p> <p>แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน (ตารางที่ 10)</p> <p>เกมโดมิโน</p>	<p><u>ใบงานที่ 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวแทนนักเรียนออกมาเล่าเรื่องราวเกียรติ์ ตอนบ่อเกิดรามเกียรติ์ - นักเรียนทุกคนตั้งคำถามจากเรื่องทีอ่านคนละ 3 ข้อ และให้คำตอบด้วย - นักเรียนบันทึกคำถามของตนลงในสมุดบันทึก - นักเรียนอ่านแบบสังเกตเด็กเก่งภาษาไทย (ตารางที่ 21) อภิปรายและกรอกแบบสังเกต 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การเล่าเรื่อง และการแสดงความคิดเห็น - วิเคราะห์คำถาม แยกระดับ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้ ความจำ เช่น คำถามที่ถามว่า ใครอะไร ที่ไหน เมื่อไร 2. ความเข้าใจ นำไปใช้ เช่น คำถามที่ถามว่าอย่างไรแปลว่าอะไร หมายความว่าอย่างไร 3. วิเคราะห์ เช่น เป็นคำถามที่ถามว่า เพราะเหตุใด ทำไม ประเภทใด เหมือนหรือว่าต่างอย่างไร 4. สังเคราะห์ เช่น เป็นคำถามที่ให้สรุปวิเคราะห์โครงสร้าง ลักษณะนิสัย หรือคำถามระดับ 1-3 ที่ซับซ้อนต่อเนื่องข้ามตอน 5. ประเมินค่า วิจาร์ณ์ เป็นคำถามที่ถามประโยชน์ คุณค่า ความถูกต้อง ความสมควร คุณและโทษ แสดงความเห็น 6. สร้างสรรค์ เช่น คำถามที่แหวกแนว ไม่ค่อยมีใครคาดคิด หรือคิดถึงมาก่อน 	<ol style="list-style-type: none"> 4. ผลวิเคราะห์ระดับความคิดของผู้เรียนจากลักษณะคำถามที่ตั้ง 5. วิเคราะห์หลังจากกรอกแบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน (ตารางที่ 10)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ศิษย์มีครู-ขงเบ้งน้อย

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	พัฒนาการของผู้เรียน
3	<ul style="list-style-type: none"> - เกมรามเกียรติ์ - เกมโดมิโน - สมุดบันทึกของนักเรียน - หน่วยการเรียนรู้ การสอนที่ 2 เรารู้ศิษย์มีครู-ขงเบ้งน้อย 	<p><u>ใบงาน 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทำกิจกรรม "ศิษย์มีครู" ควรอยู่ในสี่อ/คู่มือครู - พิจารณาคำถามจากคาบที่ 2 แยกตามความยากง่าย เขียนลงในกระดาษสี่ลงชื่อผู้ถาม สี่เหลือ่งง่าย สี่เขี้ยว ค่ายาก สี่ชมพู ปานกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - แจกเอกสาร "ศิษย์มีครู" อธิบายถึงครูทั้ง 6 คือ 1. ครูใคร 2. ครูที่ไหน 3. ครูทำไม 4. ครูอย่างไร 5. ครูที่ไหน 6. ครูเมื่อไร - อธิบายวิธีแยกคำถาม - ยกตัวอย่างคำถาม 3 ระดับ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บันทึกฉบับที่ของครู 2. ให้นักเรียนบันทึกความเร็วในการอ่าน /นาที่ ลงในหนังสือที่อ่าน 3. ให้นักเรียนเขียนบันทึกของนักเรียนชอบ ไม่ชอบกิจกรรม
4	<ul style="list-style-type: none"> - เกมรามเกียรติ์ - เกมโดมิโน - สมุดบันทึกของนักเรียน 	<p><u>ใบงาน 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนที่ตั้งคำถามเสร็จเล่นเกมบันไดงู รามเกียรติ์ - เล่นเกมโดมิโนตัวสะกด - บันทึกคะแนนจากการเล่นเกม - นักเรียนบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึก 	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบายวิธีเล่นเกมรามเกียรติ์ เกม 3 และเกมโดมิโนตัวสะกด - สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนบันทึกการดำเนินการ ประเด็นโต้แย้ง การยอมรับความคิดเห็นของของเพื่อน คำถามที่น่าสนใจ นิสัยของเด็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 4. วิเคราะห์ระดับความคิดของผู้เรียน จากลักษณะคำถามที่ตั้ง 5. กรอกรูปแบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน (ตารางที่ 11)

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	พัฒนาการของผู้เรียน
5	<p>- "บ่อเกิดรามเกียรติ์" "กวน ข้าวทิพย์"</p> <p>- บัตรคำถาม</p> <p>- สมุดบันทึกของนักเรียน</p> <p>- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต 3 เล่ม (หน้า 553, 695)</p> <p>- ราชณ์ น. เป็นชื่อเรียกทศ กันธุ์: ยักษ์ (ส.ราวณ).</p> <p>- ราพนาสูร ๑ (กลอน) น. ยักษ์. (ส. ราวณ+อสูร)</p>	<p>ใบงาน 5</p> <p>- นักเรียนทำรามเกียรติ์ เล่ม 2 ด้วย ตนเอง ตั้งคำถาม และคำตอบ บันทึกลงในสมุดบันทึก</p> <p>- แยกคำถามง่าย ปานกลาง ยาก ด้วยตนเอง</p> <p>- เขียนคำถามลงในกระดาษสี่แยก ความยาก-ง่าย</p> <p>1. ให้นักเรียนจดคำศัพท์ที่นักเรียน พบใน การอ่านเรื่องรามเกียรติ์ เล่ม 1-2 คนละ 1 คำ</p> <p>2. นักเรียน 3 คน ช่วยกันหาความ หมายของคำว่า ผลาญ จาก พ จ น า นุ ก ร ม ฉ บั บ ร า ช บัณฑิตยสถาน แล้วทำกิจกรรม หาคำตอบตามที่ครูตั้งประเด็น</p>	<p>- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนัก เรียน</p> <p>1. ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนหาคำ ตอบ ดังนี้</p> <p>ก. ผลาญราชณ์ หมายความว่า อย่างไร</p> <p>ข. ตัวอย่างคืออะไร</p> <p>ค. อ่านออกเสียงอย่างไร</p> <p>ง. สะกดอย่างไร</p> <p>จ. อธิบายสัญลักษณ์ที่บ่งบอกให้ คำศัพท์คำที่อยู่ในเครื่องหมาย [] หมายถึงอะไร</p>	<p>-นักเรียนจะพบปัญหาด้านความ หมายของคำ เช่น คำบางคำไม่มี ความหมายปรากฏในพจนานุกรม นักเรียนต้องมีการร่วมกันอภิปราย ถึงความหมายของคำนั้น ๆ</p> <p>-ครูอาจให้นักเรียนออกมาสรุปคำ ศัพท์ที่มีรากศัพท์จากคำ "ผล"ผลิต</p> <p>-ออกเสียง 2 อย่าง ซึ่งสามารถหา เหตุผลจากพจนานุกรม</p>
ชั่วโมง	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน

ที่				
	<p>- ราพณาสูตร ๒ (ปาก) ว. สูญรhap, สูญเสียดจหนคเก็ลยง</p> <p>- ผลาญ (ผลาน) ก. ทำลายให้หมดสิ้นไป, บางทีหมายถึงทำลายทรัพย์สมบัติให้หมดสิ้นไป เช่น ผลาญพ่อ ผลาญแม่ คือ ทำลายสมบัติของพ่อแม่ให้หมดสิ้นไป</p> <p>- คำศัพท์ ของนักเรียนที่ต้องการรู้จากการอ่านเรื่องรามเกียรติ</p> <p>- คำศัพท์ ของนักเรียนที่ต้องการรู้จากการอ่านเรื่องรามเกียรติ</p>	<p>3. นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปว่า พจนานุกรมบอกอะไรได้บ้าง เช่น เสียงอ่าน ที่มาของคำศัพท์เป็นคำชนิดใด</p> <p>4. นักเรียนเปิดหาคำศัพท์อื่นๆ ในพจนานุกรม</p> <p>5. นักเรียนฟังคำอธิบายอักษรย่อและเครื่องหมายในพจนานุกรม</p> <p>6. นักเรียนหาคำตอบจากประเด็นที่ครูตั้งไว้</p> <p>7. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสัญลักษณ์การเรียงลำดับอักษรวิธีเสียงอ่าน ความหมาย ประวัติของคำ</p> <p>8. นักเรียนเปิดหาคำศัพท์ที่ต้องการรู้และออกมารายงาน</p> <p>9. นักเรียนแบ่งกลุ่มทำนิทรรศการเรื่อง "พจนานุกรมมีไว้ทำไม"</p>	<p>2. ให้นักเรียนสรุปว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตให้ประโยชน์ในเรื่องใดบ้าง</p> <p>3. ให้นักเรียนเปิดหาคำศัพท์อื่นๆ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต เช่น เปิดคำว่า ราพณ์ (หน้า 695) ราพณ์ เป็นชื่อเรียก ทศกัณฐ์ : ยักษ์ (ส. ราวณ)</p> <p>- ครูอธิบายถึงอักษรย่อที่ใช้ในพจนานุกรมและเครื่องหมายที่ใช้ในพจนานุกรม</p> <p>- ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนหาคำตอบ ดังนี้</p> <p>ความหมายคืออะไร</p> <p>น. หมายถึงอะไร</p> <p>ส. หมายถึงอะไร</p>	<p>ประกวด นิทรรศการ โดยให้นักเรียนทั้งกลุ่มตัดสินใจอภิปรายผลของการประกวดให้กลุ่มที่ทำแสดงความเห็นว่าอยากปรับปรุงให้ดียังไร</p>

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน
6	- เกมท่องจำคำกวี	<p>ใบงาน 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียน ออกมาแล้ว เรื่อง รามเกียรติ์ เล่ม 1-2 - นักเรียนทำกิจกรรม "ศิษย์มีครู" แยกคำถามตามความยากง่าย - นำนักเรียนที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อน มาเล่นเกม ท่องจำคำกวี - บันทึกคะแนนการเล่นเกม 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน - อธิบายถึงวิธีการเล่นเกมท่องจำคำกวี - สังเกตว่าใครจำได้มากน้อยเท่าไร บันทึก 	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ระดับความคิดของนักเรียน (ตาราง 22) - ให้นักเรียนบันทึกว่าจำได้กี่วรรค
7	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านรามเกียรติ์ เล่ม 3-4-5 หนุมานถวายแหวน สีกอินทรชิต สีดาลุยไฟ - เกมรามเกียรติ์ 	<p>ใบงาน 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทำรามเกียรติ์ เล่ม 3-4 –5 ด้วยตนเอง - อ่านสรุป จับใจความสำคัญ - ตั้งคำถามเรื่องละ 3 ข้อพร้อมคำตอบ - ออกมาแล้วเรื่องให้เพื่อนฟัง - ใครทำเสร็จให้มาเล่นเกมบันไดงู 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน - วิเคราะห์ระดับความคิดของคำถามนักเรียน - จับเวลาการอ่านของนักเรียนแต่ละคน แต่ละเล่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาคำถาม - บันทึกระดับการคิดของนักเรียน และพัฒนาการลงตารางที่ 22 - เวลาที่ใช้ในการอ่านและพัฒนาการจากเล่ม 1-5

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน
8	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านรามเกียรติ์ เล่ม 3-4-5 - สมุดบันทึกของนักเรียน 	<u>ใบงาน 8</u> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทำรามเกียรติ์ เล่ม 4 ตั้งคำถามและคำตอบ - เขียนคำถามลงในบัตรสี แยกตามความยากง่าย - คนที่ทำเสร็จ ทำเล่ม 5 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตบันทึกพฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมือนชั่วโมงที่ 7
9	<ul style="list-style-type: none"> - เกมต่อคำหรรษา - หนังสืออ่าน รามเกียรติ์ เล่ม 5 "ลีดาลุยไฟ" 	<u>ใบงาน 9</u> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทำรามเกียรติ์ เล่ม 5 ตั้งคำถามและคำตอบ - เขียนคำถามลงในบัตรสี แยกตามความ ยากง่าย คนที่ทำเสร็จ เล่มเกมต่อคำหรรษา - บันทึกกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตบันทึกพฤติกรรม - บันทึกพฤติกรรมของนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมือนชั่วโมงที่ 7

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน
10	- เกมรามเกียรติ์	<u>ใบงาน 10</u> - นักเรียนสรุปเรื่องรามเกียรติ์สั้นๆ ตั้งแต่ เล่ม 1-5 - คนที่เขียนเสร็จมาแล้วเล่นเกมรามเกียรติ์ - บันทึกคะแนน	- สังเกตพฤติกรรม - บันทึกพฤติกรรมของนักเรียน	- เหมือนชั่วโมงที่ 7
11	- หนังสือเรื่องเหลวอิกแล้ว หรือหนังสืออื่นที่เป็นหนังสืออ่านของผู้ใหญ่ ความยาวประมาณ 1,500 คำ	<u>ใบงาน 11</u> - นักเรียนอ่านเรื่องสั้นวิทยาศาสตร์ "เหลวอิกแล้ว" จับใจความสำคัญ - เขียนสรุปเนื้อเรื่องด้วยภาษาของนักเรียนเอง - เล่นเกมบันไดงู ตั้งคำถามแล้วนำคำถามมาทำบัตรคำถาม เพื่อเล่นเกม บันทึกคะแนนความเร็วในการอ่าน ระดับการคิด	- สังเกตพฤติกรรม บันทึกพฤติกรรม - จับความเร็ว ให้นักเรียนกรอกแบบวัดพัฒนาการ (ตารางที่ 1 การประเมินหลังการเรียน)	- เมื่อทำกิจกรรมแล้ว จะปรากฏนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ที่มีระดับความคิดที่เป็นรูปธรรม และเป็นนามธรรม - บันทึกพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 12 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3: ไปร้านหนังสือ ประตุสุวนอักษร

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน
12	<ul style="list-style-type: none"> - ติดต่อร้านหนังสือ - ออกจดหมายถึงผู้ปกครอง ขออนุญาตนำนักเรียนไปร้านหนังสือ 	<p><u>ใบงาน 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้ศึกษาถึงวิธีการที่จะเลือกซื้อหนังสือ - นักเรียนต้องค้นหาชื่อหนังสือที่ออก จะอ่านหรือต้องการเป็นเจ้าของ โดยการค้นหาจากห้องสมุด/สอบถามจากเพื่อน ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - นำหนังสือตัวอย่างมาให้นักเรียนดูสัก 3-4 เล่ม และถามนักเรียนว่านักเรียนจะเลือกซื้อเล่มใด โดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนออกมาพูด 2-3 คน - หลังจากที่นักเรียนอภิปรายแล้วครูก็แนะนำวิธีการเลือกซื้อหนังสือควรทำอย่างไร เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1. ดูจากปกหน้าและปกหลัง 2. ดูจากชื่อผู้แต่ง 3. ดูจากเรื่องย่อที่เขียนไว้ที่ปกหลัง - อธิบายถึงวิธีการที่จะนำนักเรียนไปซื้อหนังสือ ราคาหนังสือที่นักเรียนจะเลือกซื้อ โดยให้ซื้อคนละ 50-100 บาท - ให้นักเรียนคิดว่าหนังสือเรื่องใดที่นักเรียนอยากจะซื้อหรือสนใจเป็นพิเศษ - ให้นักเรียนกรอกแบบวัดพัฒนาการของผู้เรียนก่อนการเรียน (ตารางที่ 13) 	<p>เหมือนหน่วยการเรียนรู้การสอนที่ 12</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีแนวโน้มสูงกว่าเด็กจะดูภาพหน้าปก โดยยังไม่ได้อ่านเนื้อหาข้างใน - ชักถามถึงปัญหาว่าเคยซื้อหนังสือแล้วไม่ถูกใจหรือไม่ - ถ้าไม่มีเงินแล้วอยากซื้อหนังสือจะทำอย่างไร ครูแนะนำให้อ่านจากห้องสมุดและยืมหรือแลกเปลี่ยนอ่านหรืออ่านจากศูนย์ภาษาไทย

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน
13	<p>- ตรวจสอบว่านักเรียนเตรียมเงินค่าหนังสือมาประมาณคนละ 50 บาท ที่ขอมาจากผู้ปกครอง (กรณีนักเรียนที่ไม่มีเงินทางโรงเรียนจะเป็นผู้ให้ทุน)</p>	<p><u>ใบงาน 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้เตรียมรายชื่อหนังสือที่สนใจและตรวจสอบกับบริการของร้านหนังสือว่ามีหรือไม่ - ฟังคำแนะนำจากบริการ <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเภทหนังสือ 2. ที่เก็บหนังสือแต่ละประเภท - นักเรียนรับทราบเงื่อนไขและกติกาของการเลือกซื้อหนังสือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ราคาหนังสือ 2. เวลาในการเลือกซื้อ 3. จุดนัดพบ - นักเรียนเลือกซื้อและค้นหาหนังสือที่ตนเองต้องการได้ครบถ้วน <p>ให้นักเรียนกลับไปอ่านหนังสือที่แต่ละคนได้เลือกซื้อ และนำมาอภิปรายในสัปดาห์ต่อไป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการในร้านอธิบายถึงแต่ละส่วนของร้านมีการแบ่งหนังสืออย่างไร ถ้าสนใจความรู้รอบตัว/นิทานจะไปหาได้ที่ชั้นใดและส่วนใดของร้าน - ครูนัดหมายเวลา โดยใช้เวลาในการหาซื้อหนังสือ 3 ชั่วโมง - ในขณะที่นักเรียนเดินหาหนังสือ ครูที่เป็นครูที่ปรึกษาโครงการก็จะช่วยดูและแนะนำหนังสือให้กับนักเรียนบ้างว่ามีเล่มใดน่าสนใจ และให้นักเรียนเป็นผู้พิจารณา - ครูที่ปรึกษาตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งของการเลือกซื้อ ถ้าราคาหนังสือเกินกว่าราคาที่กำหนดเล็กน้อยก็อนุญาตให้นักเรียนเลือกซื้อได้ - ครูถ่ายรูปหนังสือของนักเรียนแต่ละคนเพื่อเตรียมทำบรรณพฤษ์ - ให้นักเรียนกรอกแบบวัดพัฒนาการหลังการเรียนรู้ (ตารางที่ 13) 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนตัดสินใจลำบากในการที่จะเลือกซื้อหนังสือ เพราะเมื่อเลือกมาแล้วประมาณ 4-5 เล่มเมื่อพิจารณาแล้วชอบทุกเล่ม - ครูที่ปรึกษาจะต้องช่วยชี้แนะ เช่น หนังสือเล่มนี้จะดีกว่าอีก - เพราะเหตุใด หรือถ้าเลือกเล่มนี้แล้วอีกเล่มมีเพื่อนซื้อหรือเลิกแล้วให้นักเรียนไปแลกกันอ่าน - หลังจากเสร็จกิจกรรมการเลือกซื้อ นักเรียนมีความสุขมาก โดยทุกคนจะคุยกันบนรถและแลกเปลี่ยน สอบถามซื้อหนังสือซึ่งกันและกันอย่างสนุกสนาน - บันทึกพัฒนาการของผู้เรียนเปรียบเทียบกับก่อน-หลังการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

ตารางที่ 14 หน่วยการเรียนรู้การสอนที่ 4: ปฐมบรมพฤษ์

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	การประเมินผู้เรียน												
14	<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมต้นไม้จำลองไว้ให้นักเรียนได้แขวนแนะนำหนังสือ - การ์ดบันทึกการยืมหนังสือโดยขอแบบอย่างจากบรรณรักษ์ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="3">ผู้แต่ง</td> </tr> <tr> <td colspan="3">ชื่อเรื่อง</td> </tr> <tr> <td style="width: 33%;">ว.ค.ป.</td> <td style="width: 33%;">ผู้ยืม</td> <td style="width: 33%;">วันส่ง</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	ผู้แต่ง			ชื่อเรื่อง			ว.ค.ป.	ผู้ยืม	วันส่ง				<p>ใบงาน 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนแต่ละคนอภิปรายถึงหนังสือของตนเองว่าสนุกอย่างไร เพราะเหตุใดถึงเลือกซื้อ โดยเขียนลงในกระดาษ และติดไว้ที่ด้านหลังของหนังสือ และถ้าเพื่อน ๆ อยากรู้จะอ่านได้ที่ไหน - นักเรียนทุกคนติดบัตรขอยืมหนังสือไว้ด้านหลังของหนังสือของตนเองทุกเล่ม เพื่อที่เวลาเพื่อนยืมอ่านจะได้ลงชื่อบันทึกไว้ว่าใครอ่านบ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเตรียมสถานที่และเตรียมทำบรมพฤษ์ (คือ ต้นไม้จำลอง) โดยนำภาพที่ถ่ายหรือวาดจากหนังสือของนักเรียนแต่ละคนติดบนใบไม้ และนำไปแขวนเป็นตัวอย่าง - ให้นักเรียนออกมาแนะนำหนังสือทีละคน โดยแสดงหนังสือของตนเองให้เพื่อนได้ดู หลังจากนั้นนำไปแขวนไว้ที่ต้นไม้และให้แลกเปลี่ยนอ่าน - ครูที่ปรึกษาตรวจสอบว่าหนังสือเล่มใดที่เป็นที่นิยมอ่านของนักเรียน โดยดูจากการลงชื่อยืมหลังหนังสือ 	<p>บันทึกพัฒนาการของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนเหมือนในหน่วย 1 และ 2 เป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีหนังสือบางเล่มที่ยาก และไม่มีภาพ ทำให้นักเรียนไม่ค่อยยืมอ่าน - ให้อภิปรายกับนักเรียนที่ซื้อมาว่า ถ้ากลับไปซื้อใหม่จะซื้อเล่มนี้หรือไม่ - สรุปความสนใจของนักเรียนหลากหลาย หนังสือเด็กนิยมอ่านมาก คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.
ผู้แต่ง																
ชื่อเรื่อง																
ว.ค.ป.	ผู้ยืม	วันส่ง														

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	กิจกรรม-บทบาทของผู้เรียน	บทบาทครู	พัฒนาการของผู้เรียน
	<ul style="list-style-type: none"> - แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน 2 ชุด (ตารางที่ 15) - แบบวัดแววขงเบ้งน้อย (ตารางที่ 16) 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนอ่าน โดยต้องลงชื่อไว้ในการ์ดขี้มและมีกำหนดเวลาในการอ่าน 1-2 วัน เมื่อนำมาคืนก็ลงชื่อคืนที่การ์ด และแขวนหนังสือไว้ที่ต้นไม้ - ให้นักเรียนตั้งชมรม "นอนหนังสือ" และประกวดกันว่าหนังสือเล่มใดที่มีนักเรียนขี้มอ่านมากที่สุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจผลของการขี้มหนังสือแต่ละเล่ม อภิปรายว่าทำไมบางเล่มมีคนขี้มอ่านมาก บางเล่มน้อย - ให้เด็กขี้มหนังสือไปอ่านบ้านได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้เด็กกรอกแบบสำรวจแววขงเบ้งน้อย (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 17 หน่วยงานการเรียนรู้ที่ 5: ลานภาษา

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	สื่อการเรียนการสอน / อุปกรณ์	กิจกรรม และเนื้อหา :	พัฒนาการของผู้เรียน
15-20	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อการสอนชุด "ลานภาษา" 2. ภาพยนต์ชุดบุญชู 6 3. หนังสือ "ชายหัวเราะ" 4. แบบวัดพัฒนาการของผู้เรียน (ตารางที่ 18) 2 ชุด 5. แบบประเมิน "ศรีปราชญ์น้อย" (ตารางที่ 19) 6. แบบประเมินแววล่ามและนักแปล (ตารางที่ 20) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อการเรียนการสอนชุด "ลานภาษา" 2. ตัวอย่างเกมภาษา ข้อความข้ามขั้นทางภาษา คำคมจากโฆษณาและนิตยสารต่าง ๆ 3. ภาพสื่อเลียนจากหนังสือพิมพ์ 4. เทปวีดีโอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนทำกิจกรรมใน "ลานภาษา" 2. นักเรียนฟังเทปหรือชมวิดีโอของนักพูดที่มีชื่อเสียง หรือภาพยนตร์เรื่อง "บุญชู" หรือหนังสือ "ชายหัวเราะ" และร่วมกันแสดงความคิดเห็น 3. นักเรียนแข่งขันการเล่าเรื่องข้ามขั้นจากประสบการณ์คนละ 1 เรื่อง ให้เพื่อนในห้องร่วมกัน วิพากวิจารณ์ ว่าเรื่องไหน好笑เพราะอะไร 4. ให้นักเรียนไปค้นคว้าเรื่องข้ามขั้น พร้อมบอกแหล่งที่มาหรือจะแต่งเอง ออกแบบผลงานแล้วนำไปเสนอที่มุม "เกาะหัวหลาย" 5. นักเรียนเขียนบันทึกสรุปการปฏิบัติกิจกรรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ลงในสมุดบันทึกของตนเอง ดูแบบบันทึก 3.1 	<p>บันทึกพัฒนาการก่อนและหลังการเรียนรู้เหมือนในหน่วย 1 และ 2</p> <p>การวัดผลและการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตจากพูดเล่าเรื่องของนักเรียน 2. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 3. ประเมินตรวจสอบจากผลงานของนักเรียน 4. กรอกแบบวัดและประเมิน 5. แบบประเมินศรีปราชญ์น้อย 6. แบบประเมินแววล่ามและนักแปล 7. สรุปการทำทะเบียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระบุความสามารถในด้านต่าง ๆ พร้อมความเห็นของครู และข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาการต่อไปของเด็กแต่ละคน

ชั่วโมง ที่	สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า	สื่อการเรียนการสอน / อุปกรณ์	กิจกรรม และเนื้อหา :	พัฒนาการของผู้เรียน
				<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถพิเศษ - ความเป็นผู้นำ/กัลยาณมิตร - พัฒนาการทางอารมณ์ - ความสามารถทางภาษา การเรียน ข้ามรายวิชา ฯลฯ

